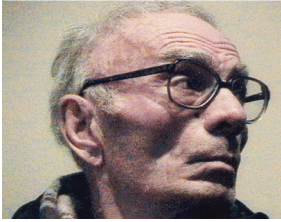


ვანტანგ ჭანკოტაძე

მენაბე გზა

2015 წ.



პასტანო ჭანკოტაძე

დაიბადა ქ. თელავში 1933 წელს. აქვე დაამთავრა ვაჟთა მეორე საშუალო სკოლა ოქროს მედლით.

თბილისის უნივერსიტეტის (მექანიკა-მათემატიკის ფაკულტეტი) დამთავრების შემდეგ მუშაობდა ქ. გორის სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტში სხვადასხვა თანამდებობებზე (ლაბორანტიდან სწავლულ მდივანამდე), ასევე რამდენიმე სამრეწველო ორგანიზაციის ხელმძღვანელად.

ტექნიკურ მეცნიერებათა დოქტორი, გორის საპატიო მოქალაქე, საქართველოს მწერალთა შემოქმედებითი კავშირის წევრი. ავტორია ათეულობით სამეცნიერო შრომისა და გამოგონების, ასევე ოთხსამდე პუბლიცისტური წერილის.

გამოცემული წიგნები: „ბედისწერა“ (რომანი), „ლეგენდები“ (ლექსები), „გენერალი გორიდან“ (მონოგრაფია), „ბოლო ვაგონის ლექსები“, „მხიარული რითმები“, „იხარეთ“ (საბავშვო ლექსები), „ხსოვნის წიგნი“ (სამ ნაწილად), „სითბო ჩემკენ და ჩემგან“ (ლექსები), „კიბის 75 საფეხური“, „ალმასა“ (მოთხრობები, ნოველები), „აჯაფსანდალი“, „მინიატურების ალლუმი“, „ტელეპათიური თავგადასავლები“, „იგავ-არაკები“, „მტევნის ნაჟური“ (ლექსები), „ნოსტალგია“ (ლექსები, ნოველები), „პუბლიცისტიკა“, „აბა გამოიცანი“ (საბავშვო ლექსები), „თიკუნები“, „გველების სასაფლაო“, „როგორ გავზარდოთ მოგების შანსი“, „ბერმუნა“, „კვლევითის“ ღირექტორები“, „მესამე გზა“.

რედაქტორი: დარეჯან ჭანკოტაძე

კორექტორი: დოდო გოცირიძე

კომპიუტერული

უზრუნველყოფა: შალვა მურადაშვილისა

მესამე გზა

სიზმრად ვხედავდი ცხოვრების სამ გზას,
და არჩევანიც წილად მხვდა რთული,
აღარ ვჩიოდი ქაპანს და სავსაშლს,
აფორიაქდა სული და გული.

მუდმივ სიმშვიდეს მპირდება ერთი:
(არ მაკლებს სოცბას, ლაქუცხაც ბეღავს),
„თუ წახვალ სხვა გზით დავსჭისო ღმერთი,
ჩემთან კი ნახავ ლხინსა და შვებას“.

მეორე გზისკენ ვბმექცა აზრი...
ჩანს ოქრო-ვერცხლის მღაღღი გორბ,
„ურიცხვ სიმდიდრეს ჰპოვებო ამ გზით,
გეყოლებო მრავალი მონა“.

მესამე მმოდვრავს - „ძნელია ჩემთან,
ეკლიან გზების მოგინევს გავლა,
ღიდ შრომასა და ბრძოლებთან ერთად,
მწარე ცკივილიც წარგვბცებს ძალას“...

არა მქონია სიმდიდრის მღაღ,
ცკივილს მოთმენით ვიცხნდი მეცწილ...
მე ავირჩიე მესამე გზა და
ახლა ამაყი წარსვდექი თქვენს წინ.

მიყვარს ლექსი

ლექსი მიყვარს პაწარა
(ახალშობილ ძესავით),
მხურვალე და თაკარა
საქართველოს მზესავით.

ლექსი მიყვარს ქალწულის
მორცხვი ხმებით ჟღერადი,
ჩამოქნილი, აწწული,
ბგერით ათბხფერადით.

ლექსი მიყვარს სიკეთის
მეკვლედა და მახარელ,
წავალ დიდი იმედით:
გულზე გადმომზვარეთ.

✿ ✿ ✿

ვის მივმართო, თუკი დარდი,
გულზე მზწევს ლოდივით,
გაიშლებ როდის - ვარდი?
ღვიღბლე ლოდინით.

ბულბულსა ვთხოვ მოგალობეს
(არ ვცნობ სხვა ჰანგს, სხვა კილოს),
გაზაფხული მოვბ ოდეს,
ვარდი ამიყვავილოს.

ჩვენია, ჩვენი

საოცრებები მსოფლიოში
თუ არის შეიდი,
უდიდესი და უგრძესი გვაქვს
შვიდისი ხიდი.

მთა არ მეგულვის (არ სჭირდება
აყალბაყალი),
კავკასიონის გათეთრებულ
მთებზე მალალი.

უმცკიცეხიბ ღუნიაზე
ქართული თუჭი,
შავი ზღვა არის ზღვათა შორის
ყველაზე ღურჭი.

დედაჩემიბ სიტურუე და
მშვენიერებუ,
ქართველი არის ბრძოლაშიაუ
რომ ემღერებუ.

ცრემლივით წმინდა და თევზსავსე
მძლავრი მცკეპარიბ,
უხვი მოსავლით დახუნძლული
ჩვენი ბარიბ.

გელი

სად გიჰოვო,
სად გეძებო,
საით, რომელ კუთხეში,
დღეს ვთქვი შენი
სადღეგრძელო,
ვიგრძენ მცირე ნუგეში.

იქნებ მაშინ
მე ვცუეოდი,
იქნებ მართლაც ვცდებოდი,
შენ ჩემ ნათქვამს
ვერ გუობდი,
ეკალივით სვდებოდი.

დრო გზვიდუ,
დრომ თავისი
საქმე გარჯით აკეთუ,
არც ჩემი ხარ
დუ არც სხვისი,
კვლავ შორსუ ხარ აქედან.

დუშორებუ
იქნებ კმარა,
იქნებ გული გზითბუ,

ახე უნდოდ
რამ გავგეყარო,
სხით შენ და სხით მე.

მოვიპარე
მინდორ-ველი,
მომენატრა შენი ხმა,
გელოდი და
კვლავბუც გელი
გულდაჭრილი შენი ყმა.

რატომ...

რატომ ხრის რომ რაც გვიზიღბვს,
მას გვიკრძალავენ,
რაც მეცხად მოგვწონს, ძლიერ გვიყვარს,
მას გვიძალავენ.

აღბათ იმიტომ, წარბი შუბლზე
რომ შევიყვართ,
აღბათ იმიტომ, უფრო მეცხად
რომ შევიყვართ.

მომპირე

რატომ უყვართ მიჭნურებს
მთვარე ბლუ ღბ ცივი,
ძუნწად განათებული
მზის ნაჩუქარ სხივით?

ჩვენთვის მუღამ ჩრდილშია
მისი ერთი მხარე,
საიღუმლოს შენახვა
იცის ცივმა მთვარემ.

ბელთან თამაში??

აზარტული ბუნების
გავჩენილგურ ვაჟად,
ათახნაირ თამაშის
შევითვისე მაზანდა.

მიზიღვღა სიყრმიღან
ღახცი, „ჩილიკაობა“,
ცოცხ მოგვიანებით
შაში ღბ კაკლაობა.

შემდეგ გული მომიგეს
„ბრიჭმა“, „კინგმა“, „ჭოკერმა“,

ფეხბურთმა და ცენისმა,
„პრეფერენსმა“, „პოკერმა“.

ინდოეთის ქადრაკის
მსიბლავს ფილოსოფიზ.
ბილიარდი და ნარდი
ჩემი ნულდი ჰობიზ.

„ფრაზიც“ მითამაშიზ,
„ღურაჩკაც“ და ღომინოც,
იშვიბთად რომ ვინმემ
ყველზ „ხელი“ მომიგოზ.

მოგებზ და ნაგებზ,
ცყუჰი ძმები ზრიზ
და მეც სშირად ვერთობი
ზვღარი თუ ღარიზ.

იმ თამაშსაც მოვსინჯავ,
ხვალ რომ მოხვგონიზ,
ხოლო, ბედთზ თამაში
უგნურობზ მგონიზ.

მნაშ, რომ...

თუ ეჭვით ვცხოვრობთ,
თუ გეშურს, გეაწუხებს
სხვისი ქონება,

- ღვგვბინდები ჭკუბ-გონება.

თუ ჩვენთვის ვცოცხლობთ,
თუ სხვას ვერ ვამჩნევთ,
მოყვასი არ გეყვას,

- წუთისოფელი ცყუილად გბგეყვას.

თუ მოვლენილვართ,
თუ წარმოვდგებით,
ემშაკის მაცნედ,

- ღვთისგან ნაბოძებ სიცოცხლეს ვცტდენტ.

თუ გული გულობს,
თუ სული სულობს,
თუ კბცობს კბცი,

- ჩვენს სიცოცხლესაც მაშინ აქვს უბსი.

თუ მზე ანათებს,
თუ გბლობს ჩიცცი,
ყივის მამბლი,

- გვიმბუბუქდება გზბ და სავბლი.

თუ ვანთებთ სანთელს,
თუ ვინწერთ პირჭკურს,
გვჭერა გამჩენის

- ვერ გვიხილავენ ობლად დარჩენილს.

მართი სიტყვა

გაბრაზებულს და სმულივით ზღესილს,
გზად შემომხვდა საყვარელი არსება,
არ მომხკლო ფერებზე და ზღერსი,
საგულეში გული მაინც არ ცხრება.

მერე სიტყვა ჩამჩურჩულა სახმო,
(საბრალო, ვისაც მსგავსი არ ესმის),
მომეფინა გულზე მკურნალ მალამოდ,
გაბრაზებულს და სმულივით ზღესილს.

ჩამომშორდა ბოღმა, რისხვა, ნაღველი
(კაცს რა მოკლავს დარდი სხვა უბრესი?).
ამიყვავდა ბაღ-ვენახი, მთა-ველი,
გაბრუებულს ფერებით და ზღერსით.

„კრახნი კოლახ“ ღუქანში

(კ. პლაგენდამილის სსოვნახ)

„თითო ბოთლი, თითო მწვალი“,
გვექონდა ბიჭებს ღვევისად,
მშუშხავ ღვინოს იმღენს ვსვამდით,
არ გვერწმუნა ხევი - გზად.

„კრახნი კოლახ“ გულიმეზ
ჩვენ ერთ რამედ გვიღირდა,
უკი, ღმერთმა კვლავ ინება
ერთხად ვართ ღიღიდან.

„თითოს“ „თითო“ ღვავოლეტ,
ღვავავინყდა პირობა,
ვინ თქვა, სჭობდეს ღვა ვოველს,
უნდა სიწყევამვირობა?!

ექამეთ ვსვით და ავხმიანდით,
„თავებს ვგრძნობდით ქუღებში“,
სიმღერაც ვთქვით სამხმიანი,
როგორც „ღვინის ქურღებში“.

ერთმანეთის სვევნა-კოცნით
მოვიჭერეთ გულები,
ავიშალეთ ძმობის ღოცვით,
ღვინით გათანგულები.

„ყველანმინდა“ კვლავ გაბრწყინდა,
თუმცა დრო იყო გვიანი,
კოლხის ჩვენი წახვლა სწყინდა,
იდგა თვალცრემლიანი.

გული არ ბერდება

როგორ აღრე ღამდება და
ო, რა გვიან თენდება,
ღლის სინათლე მალე ქრება,
ღამე დიდხანს გრძელდება.

ბუხრის პირად გაშლილ სუფრას
ქალის ემხი მშვენივლება,
თმა თუ თეთრით შეივერცხლა,
გული ხომ არ ბერდება!

ჩაეფლობი ხლერსში და
კარგავ დროის შეგრძნებას,
თავანწყევით ემონები
ქალისა და შენს ნებას,

მუსლში ძალა მოგაკლდება
შეგშურდება მეგუთნის;
ეჰ, რას ვიზამთ – ყველაფერი
თავის დროზე გვეკუთვნის.

მეღლობე უფალს

გული ძლივს ფეთქავს სავულებში,
რა კენა, რა გუყო?

ფული ზღარ მუქვს სავულებში,
ვის რა გავუყო?

ენა დამცხროლა, ტუნულ ამბობს
გულითად სოთქმელს
და მზის სხივებიც ველარ აბობს
ბანსა და სარკმელს.

თვლიც ვერ ხედავს, ველარ კვეხავს,
ველარ გრძნობს მანძილს,
თითქოს სანუთრო ჩემთვის ლეხავს
ორპირა მახვილს,

მკლავმაც და მუხლმაც მიღაღაცეს
მშრალზე გამრიყეს,
არ ვიცო სოით მიმუქვნებს
ბედის გამკითხე.

მძღვარი გუგუნი ველარ სწვდება
გაბინდულ ყურებს,
სხეულიც ზღბათ სუჭიჭვნავად
ღარჩებთ ცურებს.

სული დამდნარბ, ჩაღვენთილბ
როგორც სანთელი,
ვერ გავრკვეულვებ, დამრჩენიბ
რბლბ სბთქმელი?

კვლბვ ჩავუყვები მშობელ უბანს
დილბ, ციბმბრე,
ეს ყველბუფერი - მბღლი უფულს,
იყო სიზმბარი.

უსიყვბრულბდ სიცოცხლე ბრ ღირს

ზღვბში თევზების სიმრბვლე მომწონს,
გულდბგულ ვითელი ვბრსკვლბვებს ცბში,
ბებბბ ვეცრფი, ბუხბრთბნ რომ ქსოვს,
ნბბბხუბეჯხე მიზიღბვს ხბში.

ბრ მოვკვლბვ ირემს, დბცოცვილრქიბნს,
კბცს ბრ დბვწიხლბვ მიწბზე გბრთხმულს,
ბრ მივბყენებ სხვის რწმენბბს ზიბნს,
მბულს, ქბრგონებბთ ვინცბ სვრის ქბრთულს.

უპირველესი მუხიკბ ჩემთვის,
მუღბმ იქნებბ ქრიბლი ბკენის,
გბმბყობ, რბღვბნ სმბმბლბ მეთქმის:
„უსიყვბრულბდ სიცოცხლე ბრ ღირს“.

ერთი და ერთხალერთი

ერთხალერთი გვაქვს სამშობლო,
ერთხალერთი გვაყვას დედა,
ერთსა ვლოცულობთ სამშობლოდ,
ღმერთიც ერთი გვაყვას, ბედოდ.

ერთი გვაქვს სვეტიცხოველი,
იყბოთო, ზედუზენი,
ერთი გვაქვს „ღოქი სოველი“
როგორც ერთიან გენი,

ბავშვობაზე მხოლოდ ერთიან,
როგორც უძირო ზეცა,
ერთხალერთი გვაქვს ბელიზეც,
მსგავსს ვერ მონახავ ვერსად.

სიცოცხლეც ერთხალერთიან,
როგორც სიკვდილი - მწარე
ერთხალერთიან, წარმცხეცი
ჩვენი ლამაზი მწარე.

✧ ✧ ✧

უთქვამთ თურმე ქურთთა კერპებს
„შრომა არის რა კარგი“,
კაცი კაცობს, თუ აკეთებს
საქმეს ხალის-რაკრახით.

ჩემო თელავო

თითებზე ვერ ვთვლი თუ რამდენ ხანს
ვცხოვრობ შენგან შორს,
უკვე ქალხრის და ახაკის
ვიქეც მორჩილად,
ღღელღაღამ ვუიქრობ დანაკლისი
როგორ შეგვხვსო,
ქამი უწყალო ჩემს მზიან ხეს
ვიღრე მოჩრდილავს.

პოლარიზაცია

გაღბვინერე პირჭვარი,
სული გამითბეს ლოცვებმა,
გამისამოთხეს სიზმარი,
ყინწვიისი ანგელოზებმა...

შეკუჩნდი მეზობელის ქალს,
სული წარმცუცა ცღუნებამ,
გამბკრეს ჭოჭოხეთის გზას,
ემშაკის მოციქულებმა.

⌘ ⌘ ⌘

ვიღაცას ჩვენთვის არ სურს სიკეთე,
შეურაცხყოფელს ავრცელებს ქორებს,
ზოგი ჩვენ მტრებთან საქმეს „იკეთებს“,
მაგონი ურცხვად გვიმიზნებს ცორებს.

ღმერთო მღაღღო მიუზღე ყველას
უკლებლივ იყოს ვინ რისი ღირსიც,
ქართველთ ღირსებზე ვინც ფესქვეშ თელავს
შერიხსულ იყოს – ჩემიც და სხვისიც.

⌘ ⌘ ⌘

ღავიძინე, გავიღვიძე,
გავიღვიძე, ღავიძინე,
ვერც ჩემ თავს და ვერც ქვეყნას
ვერაფერი ვერ შევიძინე.

გავიღვიძე, გავიოფლე,
ღაშით თითქმის ვერ ვიძინებ:
მე ცხოვრების თანამგზავრი
და სიღვდრი შევიძინე.

ზრის დრო და წუთი,
ზრვის არ გსურს ნახვა,
ისე, როგორც უნინ,
რბლაც გეგმებს სახავ.

განუწყვეტლივ თუ კი,
მხოლოდ გეგმებს სახავ,
დაგვშორდები ისე,
ვერავის ვერ ნახავ.

ეული

ქალში ხედავდა ის მხოლოდ სხეულს,
სინძინდე ხულის მიაჩნდა ზრად,
ყოველი ჰქონდა - ამჯამად ეულს
და ძალადობას სმარობდა ფარად.

ახლა მარცოხ (ცოცხლობდა რისთვის?),
ყველას ყველაფერს უზროდ უთმობს,
და მოფრფრეცხვს (ეულ ხულისთვის)
სანთელს თავნებუ ნიავი უქრობს.

უჭირდა მუღამ ზღამის მოღვმას,
ის შეიფეროს, რაც მისცა ღმერთმა,
თუ კი გავისმა ხე ბაღში რომ დგას,
მერე უშველოს რომელმა ერთმა?!

მუღვივი ორთაბრძოლა

დღისა და ღამის ურთიერთობებს,
თან ახლავს ბრძოლის კინი ყოველთვის,
ღრობის ახპარეხს ურჩნი ვერ თმობენ,
დღე ნათელს გვაუფენს, ღამე ცოვებს რთვილს.

ბნელიც, ნათელიც სშირად იყო ცა,
ხან გათენდება, ხან დაღამდება,
მადლობა უფულს, ჩვენ რომ გვიბოძა,
„ბრძოლა“, რომელიც არ დაშთავრდება.

ზამთრის ჩანახატი

რა სჭობია თოვლიან და ცივ ზამთარში,
თბილ ბუხართან „სამფეხაზე“ შემოჭლომას,
სამუშაო აღარ არის გაშლილ ზვარში,
სულ ახლახანს ჩაინურა შემოდგომა.

ლობიოთი უჭრელდება ქოთანს ფერდი
(სხვა უკეთესს რას გამოძერწს კაცის ხელი?)
კიცრის მწნილი, ყველი გულის დაღე გვერდით
და შეირგე მშობლიური „რქანითელი“.

ჩემო თელაველებო

მე მოვდიოდი ვინრო ბილიკით,
სრაშში ჩაჩესვის სულ მღევდუ შიში.
მაინც მჩვეოდუ ჩუმი ღიბილი,
არ ვანუსებდი არავის ვიშით.

მე მოვდიოდი ეკლიან გზებით,
შემომეგლიჭა ტანზე საშოხი...
ახლუ ყველუფერს თაბამულ ვყვები,
შიში ზღარ მაქვს ყოფის კალოხი.

„ცივიღან“ მქროლავ ნიავს ვენღობი,
ვიცი შემინღობს წარსულის ცოდვებს.
მუსლს ვიდრეკ თქვენს წინ, უკვე მელოცი -
ყოველ ზღმართს სომ ღაღმართი მოსღევს.

ყურში ჩამესმის გრძნობით, ამაყით
შეძახილები უბნის ბიჭების,
ციკქორ გახსნარ, ციკქორ ღაზარცყი,
ციკქორ შეავსე ღვინით ჭიქები.

ცეცხლგამოვლილი მოველ თქვენამღე
ღუ ოფლითშემკულ ღირსებუხს ვიცავ.
რუცომღუ უნღუ ვთრთოდე, ვღელავღე,
ვიცი წილს მომცემს თელავის მიწა.

უნებარიმსწორების ახალი გეოლოგი?

„...მე ასეთი რამ არ გამოვიცნია...“

(ლევან ბერძენიშვილი,

დეპუტატი, პროფესორი)

ბევრ ტრადიციას იცნობს ღუნია,
მისახალმებელს და ზოგჯერ უღირსს
და თუ დღეს მზინც ახლის ბუმიან,
ვაჟკაცს თავისი ზნე-ჩვევა უღირს.

სადღოს წყვეტდნენ პირისპირ მზერით,
ურთიერთობას არკვევდნენ მუშტით,
კვლავ ეწვეოდნენ მშვიდობის ჭერი,
ძლიერი იყო, თუ იყო სუსტი.

დღეს კი რა ხდება, წესებს რაინდულს
და ვაჟკაცურსაც ვივინწყებთ ჩვევებს?
გამოუხსნორებს ვნერგავთ – ვაი, თუ!
ზიანს ვაყენებთ მამულს და ჩვენ ერს.

ახლა მე მხოლოდ ერთხელ ვინაჯრებ:
ზურგი ვაქციოთ მაცდურ დინებას,
ნუ დავეჩვევით და ნუ ვიკადრებთ,
ცელეფონებით დედის ვინებას.

ჰორიზონტზე შიღს-ი

გაჭირვებულ დიდ რუსეთში
და შიმშილობა,
ჩამოახიეს მათხოვრებმა
გამგლეღთ კბლთები,
შიღს-ის ვირუსის ახაცდენად
გემართებს ფრთხილობა,
მოაწყდებიან საქართველოს
რუსი კახკები.

1991 წ.

✽ ✽ ✽

მოყმე შობილა მრავალი,
ქაში წახულთაც ითვლის...
სიცოცხლე არის მთავარი,
ნუ შევეჩვენით სიკვდილს.

✽ ✽ ✽

ჰომპეზურობას, უგიცობას
და გულგრილობას,
გაღუღახავს ყველა სივრცე,
ყველა სამანი,
არაფრად თვლიან დათქმულ ფიცს თუ
დათქმულ პირობას,
თვალეებს ვაცეცებ, საშველს ვეძებ,
ნეტავ ხად არის?!

სახსურველი განცლა

**(რუსეთის მიერ საქართველოს ტერიტორიების
ოკუპაციის ხაზი წლისთავისათვის)**

გულამზებულ, აყვავებულ სამშობლოს ვხედვ, მკერდაზიდული ღვთის შვილების ბაზის მესმის, გულის სიღრმეში ჩაგუბებულ სათქმელს ვბედავ: ფიცით შეკრულა ერთად ყოფნა თუშის და მესხის.

გაქირვებულის მხარში ღვთა ქცეულა წესად და სანაწრელი „ქულზე კაცი“ მოხამკელს იმკის, ბევრი ვებებე – მათხოვარი ვიპოვე ვერსად, ყველა მოხარდი და ნორჩიც კი სწავლისკენ ილცვის.

გული მომეცა, გავხალისდი, შემესხა ფრთები, ჩვენი მომავლის ზრჩევანსაც ზრავინ ვვიშლის, უცხო სიამით გათანგული კახურით ვთვრები... ვვიანლა მივხვდი, რომ ამბავი ვიყავი ძილში.

ნაცვრის მორევში

იქნება ჭობღა ღუგეთმო ცოცხა,
შვეებხ მომგვრიღა ზღერსი შენი,
ყვეღა ჩვენგანი რაღაცხა ცოღავს -
უმღღროღა ზრავის შეენის.

სარმა გაზომღე, მე, ერთგულ მონახს,
მკერდი გაშიჰე ისრებით მაშინ,
როცა შენ გულში ვცდიღობღი ყოფნახს,
როცა მზე მეღვა სიკეთის კვალში.

იქნება ჭობღა ღუგეთმო ცოცხა,
მღღღამღგომღრედ ზრ გეგრძნო თხვი,
მინც მოგელი, ზრ მიმძიმს მოცღა,
ნაცვრის მორევში ღვცურავ ნავით.

✧ ✧ ✧

ზოგს ზრქუღლი, ზოგს ზხღლი
 ზქვს გემოვნებუ,
კამთხ ქამთხვღა ზმ სუკითხვე
 ზრ ღვაღბებხ,
ვიციღთ სუყვეღამ ლოთის სული
 რავს ემონებუ
ღა რომ ეს სენი შეზწუხებხ
 ზღბუთ თაღბებხ.

საესხლწლო ჩანახუტი

შუალბეა. ახალი წელი
მალე ეწვევბ შუკებს და ბინებს,
შორს ვარ ხახლიდან, გზა მიღევს გრძელი...
ყინვა ზღნება მანქანის მინებს.

გამოიკვეთბ სიბწლისზგან,
გაჩერებული მანქანის მძლოლი -
„გამეყინაო სიცივისზგან
ახლადშობილი შვილი და ცოლი“.

სახონარკვეთბ ისმობა სმაში,
„ვერ შევსვდებოი ახალწელს ხახლში“ -
სანვაგმა სწრაფად გაღბინაცვლა
სავსე ავსიდან ცბრიელ ავსში.

თანამედროვე თბილისელის ნაწმრა

ბველებური თბილისური
მომენაწრა ჰანგები,
თორემ ურანგულ-ინგლისურის
ყოველღღე ვარ გამგები.

ნეცავე ნაცვრა ამისრულღეს:
მომიშუშღეს მუნუკი,
შეუყვარღეს ყველა უბწელს
სმა ზურნის და ღუღუკის.

ნეტავ ვნახო მეგობრებთან
სუფრა ცივზე გაშლილი...
მე „მეცხის“ მესოცბე ვარ,
„ნარიყალას“ ვარ შვილი.

რას იცყვის მეზობლის პოპო

მეზობლის გოგო გიჟბეჟი,
წყარობ კლდიდან ნადენი,
რის ბიჭი ვარ, ან რის ვაჟი,
თუ არ ვთქვი გულში ნადები?!

ღამიჰყრო, ღამიმორჩილა...
(ჭკუებს როდისღა ვისწავლი),
როგორც უცოდველ ქორჭილას,
პირი სავსე მაქვს ზღვის წყალით.

სანატრელს ელის სიცყვებს თქმულს
(რა მორცხვი ვარ და რა ზრდილი!),
რა ვქნა, ვერ ვუმხელ სიყვარულს,
რა ვქნა, ერთად ვართ გაზრდილნი.

წითელლოყებზე ვითარცა
მწიფე ნაყოფი ეზოს ბლის,
სხვა გოგომ თუ მომიცხცა,
რას იცყვის გოგო მეზობლის?!

ნაბიჭ-ნაბიჭ

ნაბიჭ-ნაბიჭ, ფურცელ-ფურცელ,
კვირცივით, რომ იშლებოდი,
არ მომხიბლო, გოგოვ, უცებ,
ნელა ჩამწვდი, ნელა მოდი.

ფურცელ-ფურცელ, ნაბიჭ-ნაბიჭ,
ფიანდაზად ვარდებს გიგებ,
ღუფუღლე უკვე რა ბიჭს,
აღბათ გვიან თუ გიგებ.

ნაბიჭ-ნაბიჭ, ფურცელ-ფურცელ,
შენში ქალურ სხვა გენს, სხვა ჭიშს,
სიამით და ცრფობით ვუცქერ -
გადაშლილა კვლიც ცუნჭვის.

ნაბიჭ-ნაბიჭ, ფურცელ-ფურცელ,
მოძლიერდა თბილი კერა,
ახლა, როცა ოჭახს ვუცქერ,
ცა კიბუობს მცრედისფერად.

სომ მომხიბლე ნაბიჭ-ნაბიჭ,
ფურცელ-ფურცელ აკი გმლიდი,
სიზვისთვის არარა მსჭის,
ვარ ამაყი და ვარ მშვიდი.

მამის სსომნს

დიდისხანი შენზე დიდი ვარ,
ჰა, ჰორიზონტზეც გაბოჩნდა ჩრდილი,
ვულპოუსდელი როდი მივდივარ,
შვილები ვზარდე მამბცნი, ზრდილნი.

ნუთისოფელი ყოფილა ახე,
ფეხებს გვიბლუნდავს ავი ქსელები,
შენი სხეებ ყოფს კელავ ავსებს,
ვიცოცხლე დღემდე შენი სხენებით.

დიდისხანი დიდი ვარ შენზე,
ვინაობ, არ გერგო სიცოცხლით ცკობა,
მე ამაყი ვარ, ვლოცულობ შენ მზეს
და სანთლებს ვანთებ სსოვნად და ცრფობად.

უსახრულობ კაციხ ვინ თქვბ...
გაღვვიღბლე კუთვნილი ბედით,
„ღრონი მეფობენ“ – ბრძნული სიცყვა –
ზარი რეკავს და მიხმობს შენს გვერდით.

წუთისოფელი ასეა...

წვიმს,

წვიმს,

წვიმს,

რომ იცყვიან - ცრის,
ქარი ფოთლებს ზრ ერჩის,
რაღვანუც ზრ ქრის.

თოვს,

თოვს,

თოვს,

რომ იცყვიან, ბარდნის,
სულუც ზრ გვეშინიზ,
ჩვენ სინდიის ვარდნის.

ქრის,

ქრის,

ქრის,

ზეცა იცვლის ფერს,
სეცყვამ ვერა ღვაკლო,
რქანითელის ფეხვს.

უქვავს,

უქვავს,

უქვავს,

წყული სიმინდს უქეზავს,
გზას კი ავტომობილი
ხინკელივით ნთქავს.

თვლის,
 თვლის,
 თვლის,
ბუნნი ოქროს თვლის,
ენაცრებუ კომპოცი,
აფმისა და ბლის.

თხრის,
 თხრის,
 თხრის,
თავვი სოროს თხრის,
ქრელი კაფა თავგაზმდე,
მანძილს თვლით თვლის.

ქრის,
 ქრის,
 ქრის,
სმალი წყალს ვერ ქრის,
უქირთ წახვლუ იმქვეყნად,
თუ ჭავრი აქვთ მცრის.

სვამს,
 სვამს,
 სვამს,
ღვინოს ყველზე სვამს,
გამოცლიან ყანწს ისე,
არ ჰკითხავენ სხვას.

ვართ,
 ვართ,
 ვართ,
ზრად ვიჩნევთ ღვრდს,
სიყვარულის ლოდინში
ვეფუერებით ვვრდს.

ძლებს,
 ძლებს,
 ძლებს,
კუცი ღმერთით ძლებს,
მერე მინა იხუცებს
ჩვენს სორცხა და ძვლებს.

ემიგრანტის ღაბრუნება

მოვინახულე მშობლიური
მინდორ-ველები,
აქ სილამაზე და სიცურფე
უხვად შობილხ,
მიბიძგებენ და მიზიდვენ
თითქოს ხელები,
რომელთა გარჯით სიღიბდე
უკვლავყოფილხ.

გზის გასაყარზე ავლმოჩნდი და
კეძებ არჩევანს,
რომელს მივანდო ბედისწერა
ჩემსაჲს თუ სხვისაჲს,
როგორც ზღაბი არ დათმობდა
ელემს, არც ევას,
ისე ვერ შევძლებ კვლავ მოვშორდე
მშობლიურ მიწას.

ჟივილ-ქიკქიკი შემავებეს
ფრანცმა მერცხლებმა,
მზეც სულ სხვაგვარად ანანილებს
აღერსს და სითბოს,
გული ბობოქრობს, ცორცმანებს და
კვლავაც ვერ ცხრებუ,
ღვიბბდე და გავიზარდე
ხელახლა თითქოს.

სიზმარი

ჩამოვირბინე ბილიკი,
ხეს დავეცუკე კინაღამ,
ბიჭები შემხვდნენ ქილიკით,
სიზმრად რომ ვნახე წინაღამ;

ცუჩხე არ მქონდა ულგაში,
წყალში ჩამავდეს ხალხლოდ,
მეჭიბრებოდნენ ცურვაში,
ახლოვდებოდა ხალხმო.

მერე დამცოვეს ეულად,
ბელსა ვწყევლიდი გოდებით,
ვიფიქრე გადარეულა
წყალი ქვა-ლორღის გორებით.

ბებიზ ამბობს „შავ ღამეს,
ცულიზ წყალში ცურვაო,
რწმენა მაქვს, ვიცი არ გავნებს,
თუ ღმერთმა მოისურვაო“.

გაღაინერა პირჭვარი,
ხანთლებს ანთებდა რუღუნით,
გარეთ კი აღარ ქრის ქარი,
მესმის მღინარის ღუღუნი.

ღმერთმა კი მართლაც ინებუ,
ახლა ვერ უცხედნიერი
და ახლობლების იმედად,
გუიქრობ, მაქვს კაცის იერი.

ცვარნამი

ისევ ბრწყინავს ვერცხლისფერად
ცვარნამი,
რე ხანია შენს ნაცერულს
ნაცრულობს.
იქნებ ვერ ვთქვი მე საშენო
სალამი
და ამიცომ ჩემს ეზოს არ
კადრულობ?!

მოიშორე ქირვეული
აზრები,
მოვიწვიე ცვარნამზე
სანავარდოდ.
გაღმომხლე სიფრიფანს
აფრები,
გაიღიმე სამაისოდ,
სავარდოდ.

სსიპნა წარსულის

ვღვათ ქანდაკებებს,
ვაშენებთ ძეგლებს,
მემორიალებს,
პუცოვისცემო
წარსულისადმი,
გენში ცრიხლებს.

თავღაღებულის,
ქკვიანის, გმირის,
სსოგნა გგუქგს მარაღ,
მათ სხღღებლად,
მომავალს ვქედავთ,
მცკიცედ ღბ მყარაღ.

ჩვენს მემკვიდრეებს,
სახელებს ვარქმევთ,
(გვახარებს რაცა);
თამარს, გიორგის,
ვახტანგს, ღავითს,
ნინოს თუ გვანცახს.

არც მახ „ვივინყებთ“,
თავის ყოფით ვინც
მოგვცხო ჩირქი,

შადიმან, მურმან,
ფარსხაღან, ვარდო,
 აღარ გვეყავს თითქმის.

მხოლოდ სიმართლე

სამაღალი არახოდეს
მინაწრიბ,
თვალს ვუსწორებ სახმო, თუ
ბილნ სიმართლეს,
ცყუილების ბახციონი
ვინც ამცვრიბ,
მას ვლოცავ დუ სამუდამო
 მისი მმართებს.

ვერა ვგუობ დუ არ მესმის
 მე იმ კაცის,
ვინც სიცრუით ცდილობს ნახოს
 საღღაც ფონი,
ქაბუკიბ, თუ ქარმაგი
 ბერიკუცი,
სარდხლიბ, თუ უბრხლოდ
 საღღაფონი.

ჩანახატი

ქარი სხეულს ფაცრავს,
ღარი ზვღარს ებრძვის,
ცანთ ზერეოლებს პანცას,
მინახ ეკვრის ძეძვი.

ცულს მოელის ყველს,
თავშესაფარს ეძებს...
საღლს ელვს ელვს,
ძილი უფრთხის მეძნეს.

ცას გაუჩნდს ბზარი,
წვიმს ზვსებს ღარებს,
კვლავ თარეშობს ქარი,
ზქრიანებს კარებს.

უქანსკნელი მსომნა

მოსალოდნელი ღაღვა შედეგი,
ზარი ზღარ აქვს მოძებნას, პოვნას,
გთხოვ, კუბოს თავთან წამით შეჩერდი
ღა შემისრულე სულ ერთი თხოვნა:

არ ღაიშურო ოხვრავიშვიში,
იქნებ ცრემლითაც ღანაშო თვალი...
ჩემს ნაზღრევს ღა უხმო სიკვდილში,
შენ „ლომის წილით“ მივიძღვის ბრალი.

არ ღამიველო...

ვარდსაც მოვიკრეფ, იახაც,
არახ შევიძინე წყნახ,
სავალ ბილიკზე ფიანდახს,
გავიფენ ფენა-ფენად.

სხვას არ გავხედავ, არა მსურს...
შენსკენ მომირბის თვალი
და აფეთქებულ გზაფხულს,
კვლავ ვხვდები შენით მთვრალი.

ქუში გავლიე მოზარდის,
გამიჭაღარდა დედა,
ქერი მიხარე, მოძრძუნდი,
თილისმადა და ბედად.

მომაკვლევინე წყურვილი,
ვარსკვლავნი ერთად ვთვბლოთ
და შენი ჩუმი სურვილიც,
იქნებ გამანდო, ქალო.

ვნებზე სიჭაბუკისა

ვივინყებ, მზგრამ ვით ღუვივინყო,
ვნებზე ყრმობისა - მომღები ზლის,
მკერდი გულისთვის მიჩანდა ვინროდ,
თედოს რხევით რომ მხიბლავდა ქალი.

იღინა უკვე წყალმა რამღენმა,
ახლა ის ქალი ხად ზრის ნეცუვ?
ღრომ მოგონებუ როდი განღვენა,
მეც ოცნებხთან ქიღილხა ვბეღავ.

ზკვიბუცებუ სჩვევიბ ყველხს,
მეც, ქალბროსანს ეს სენი მძალავს
ღუ ბუვშვობის იმ ცეცხლოვან ვნებხს,
სულის სიღრმეში ფუქიხად ვმალავ.

მის უნახავს

ვის უნახავს ხახნული ზღებოდეს,
ბარში თოვღეს, მთაში თოვლი ღნებოდეს,
ზვი კბცი სიყვარულით თბებოდეს,
კეთილი კი თავის ღვუნლით ცკბებოდეს.

რბც კარგები ვართ!

„ეიუელის“ არ ვიცი -
კოშკი მხიბლავს სვანური,
არც ციხა, არც მიწის,
სულ სხვა არის, სხვა ჭურის.

მხოლოდ ქართლოსს ვინაფრებ,
რას მიქვია ხაჩიკა,
„კეჩუპს“ როგორ ვიკადრებ,
თუ სახლში მაქვს ბჭიკა.

კუბა - რა სათქმელია,
როცა ჩვენ გვაქვს გურიბ,
„უსა“ რა სათქმელია,
ემსი - საჭაპურიბ.

სცუმრის ძმობა ის ბეღავს,
ვისაც სითბო შინ ელის,
კატა ვეფხვებს ისე ჭგავს,
როგორც ხინკალს „პილმენი“.

თეთრიბ და შავიბ,
ისტორიბ ელუდის,
ჩვენი ხლოცბვიბ
„ბზგრბცი“ და „კელბთი“.

სსკმს ნუ შეგებდრი

სულ არა მხურს
გულაკციონს,
ან გრიშაშვილს მადარო,
სსკმს ვუმღერი
მე ალიონს,
სსკმს საბავდროს, სადაროს.

ოცნებულ მაქვს
ჩემი ლექსი,
მხოლოდ შენთვის ცოცხლობდეს,
არაერთგზის,
მორიდებით,
ინვოლეს და მორცხვობდეს.

მზემო გამოანათი

გაღულებლად თოვს,
გაუთავებლად ქრის,
ნეტავ გულებს ვინ ჰყოფს,
სიცოცხლის დროს ვინ თვლის?!

თოვს გადიღებს სვალ,
ქარიც ჩადგება ზეგ,
გულით შევხვდებით კვლავ,
გამოანათებს მზეც.

უცომი

უცომის ბირთვის გახლეჩით,
დრო გვექცა ახალ ეპოქად...
ფიზიკოსებო, რას გვერჩით,
სხვა თავსაწყვეტ გვეყოფ.

არა სჭეროდთ სხვა ცოლის,
არც ნილს ბორს და არც
რეზერფორდს,
თუ ნაწილაკი უცომის,
რა დამზნგრეველ რეზერვს ფლობს.

მეცნიერულად აჩვენეს,
რის შემძლე არის გონება,
რადიოქტიულ ნარჩენებს,
მინახ ვაბზრებთ ცონებად.

დუცოვეს (თვითონ წავიდნენ),
უკვლავი ნამოღვაწარი,
გუიქრობ მოგველის „შავი დღე“,
ცეცხლის ალი და ნაცარი.

ერუბერო

(ზვეისცოხ ომის გამოძახილი)

გაგიჟებულხარ, არაგვო,
თუ შეგეყარა ლომს ქირი,
გულმა ვით გაძლოს, არ გაქოს
ლიხვის ამბებს რომ სჯირი.

ხეობა ცეცხლში ინვება,
ცრემლი სდის, როგორც მდინარე,
გადახრუკულმა მინებმა
მოსავლით ველურ იხარეს.

ძმა დავიჩავრეს ჩრდილოელ
სცეპების ბარბაროსებმა,
ჩეჩენს, ოსს, კაზაკს, დიდოელს
უთავეს ისევ რუსებმა.

ზღვარი არა აქვს ანგარიშს,
მომხდურთა თავსედობისას,
გესლი და ზიზლი ამგვარი,
ვინ გავიგონა, როდის, სად?

შენ გულისცკივილს ლიხვი,
ისმენს იმედის ძახილით,
როდი გიყვარდით კრიხნი,
ლესეა გჩვეოდით მახვილის.

ზრავო! გიცნობთ ბედისმძლელ,
ძმას იხსნი გორლით, ნაწრთობით,
მწამს კარგად გახსოვს - ღელის რძე,
ერთი მთიდან გაქვთ ნაწოვი.

✧ ✧ ✧

სხვას ვამჩნევთ სიბერის
 სშირ ცონებს:
ქალბრას, მელოცს, თუ
 ნაოჭებს,
„იქ“ ვემორჩილებით
 სიმპცომებს,
ჩვენი კი ნაკლებად
 გვაოცებს.

ჩვენ სხვას ვერ ვაწყობთ
ცვლილებას,
ყოველდღე ვუცქერით
 რადგანაც
ღა მზინც მივყვებით
 ღვთის ნებას -
ცვლებს თვით გრდემლიც ღა
 მანქანაც.

ბუ

ღამე ნათელს ბნელში ძირავს,
ღლისა ღვება ბოლო,
თითქმის უკვე ყველას სძინავს,
ბუს არ სძინავს მხოლოდ.

ჩაურვიო თავი მხრებში,
აბრიალებს თვალებს,
თუ ჩაივლო მღრღნელი ხელში,
გადუბეჭვრევს მალებს.

მართლუ ახმა?

ნუთუ მართლუ ახეა,
ნუთუ ახე ხდება,
რომ ძლიერი იმარჯვებს,
ხოლო სუსტი კვდება?!

ღიბს, მართლუც ახეა,
ღიბს, ახე ხდება...
მამულისთვის ვინც მოკვდა,
მხოლოდ ის არ კვდება.

ქოსმოსი

ხარის რქებზე, რომ არ ვღებვართ,
რა ხანია ვიცით,
მერე კოსმოსს შევუციეთ,
აქეთა და იქით.

შევუმცვრიეთ ცხრაკლიტული,
ცხრა ბურჭი და კარი,
გავუბურღეთ ხვრელები და
გავუჩინეთ ბზარი.

ნამეტანი შორს წავედით,
ბევრ არნახულს მივწვდით,
მაგრამ პახუსს ვერ ვპოულობთ
(სირცხვილისგან ვინ ვით):

ხად იწყებ, რით მთავრდება,
პლუტონით თუ მთვარით,
როგორ არის უხაზღვრო და
როგორ არ აქვს ზღვარი?

ცყეუი

გოგო ვნახე მოხვეულში
გუცვრენილი გნოლივით,
ღმერთმა იცის ორივე გულში,
ცრფობა ბრწყინავს ბროლივით.

ღბიჭირა თბვი განზე,
წარბი მბღღა შეხარა,
სიცყვის გღებუ სცბღა ბანზე,
რახ ელოღა, ნეცბა, რახ?

მოვიბრეთ ცყე ღბ ველი,
მთვარე გვეჭღა გუშავაღ,
მოგვეღბღა ვნება მწველი,
ხავსი გვეგო ქვეშავაღ.

წარბს ზღარ ხრის - ჩემღა წიღაღ,
იცინის ღბ კისკისებს,
გუყუყუვით ბილიკს წვეიღაღ,
ჩემი ხახლის ქიშკრისკენ.

ზამთარი

ღღეები გადარეულა,
ხან ყინვა და ხან ქარი,
გარეთ ძალღი ყეუს ეულად,
მეც შემომაკლდა ამქარი.

მარანი ელის სიმღერას,
ჰე, მეზობლებო, ხადა ხართ,
მე ვენაცვალე იმ კერას,
ძილი რომ არ კლავს ხადათა.

მოდით შევავსოთ ჭამები,
ძუს ჭიშის ხართ, თუ ხეაღები,
ნუ მკლავთ ლოდინის წამებით,
ავაშიშხინოთ მწვაღები.

ქაში გავლიოთ ძმობაში,
რას გვარგებს შორით ყურება,
ნელინელ, ამხსობაში,
ზამთარიც მიიწურება.

ქერ კიდევ...

თუ ქალბჭის ცრანსპორცში,
სკამს მავანი არ მითმობს,
ესე იგი, ქერ კიდევ
არ დამღვარა ამის დრო.

ერთსელ ბიძა მინოდეს -
არ მწყენია სრულიად...
რადგან ვთვლი, რომ ქერ კიდევ
ახალგაზრდის სულის ვარ.

ლამაზ ქალს დასცრიბლებს
ჩუმი ცრფობის უიქრები,
ესე იგი, ქერ კიდევ
ახალგაზრდად ვითვლები.

ყანნს არ ვცოვებ დბუცლელს,
ლხინს ვერ ვრიცხავ ყოფიდან,
ესე იგი, ქერ კიდევ
ახალგაზრდა ვყოფილვარ.

კოსმოპოლიტი

მოიარა ეგვიპტე, მიესტუმრა ჩინეთსაც,
მოსწონს, აქებს უცხოურს, არად რომ ღირს -
ისეთსაც.

ესპანეთსაც ეწვია, ინახულა კორიდა,
აღფაცებდა ვერ მალავს, თუნდაც ნახოს
შორიდან.

თავი მოსწონს, ცრაბახობს, უამრავი ნაწიხით,
საკუთარს ვერ აუხსებს, სხვისი მოსწონს ნაცარიც,
აღარ მოსწონს „ჩაკრულო“, მარნის ღვინო
სელადით,
არა სცნობს, არც უნახავს - „აღავერდი“,
„გელაბთი“.

აბა ახეთს რა ვუთხრა, რითი დავანუგეშო...
თუ რჩევას ვაუბედავ, თაკილობს და უხეშობს.
ერთს კი მაინც დავმოძღვრავ, გინდ ვაშიგოს
სხვაგვარად -
სხვისაჲ შენი გერჩივნოს, თუნდაც იყოს პატარა.

ქული

ზოგს თეძო მოსწონს ქულის,
ზოგს მისი ქერა თმები,
მავანს ლოყაზე ხალი,
ზოგსაც ოვალი მსრების.

თუჩ-კბილი სიბლავს ბევრსაც,
ზოგს კი ღიმილის სითბო,
რომ ვერ გაექცა ვერსად,
ემხი ზცყვევებს თითქოს.

მოსწონთ სიმწვანე თვალის,
ხანაც უხეების სიგრძე,
თუმცა უენომენი ქულის
სხვაგვარს მოითხოვს სიბრძნეს.

ზოგი მკერდს უცქერს მალვით,
გულში რომ უნთებს კოცონს...
მე კი ყოველი ქული,
მთლიანობაში მომწონს.

მთხსკლელი

უმბლეს წერცილს უცევს,
ქარის ზუზუნი ისმის,
სამი დღე არის უკვე,
მთებს არ შორდებუ ნისლი.

ჩანთა ჰკილია ზურგზე,
ზევით მიინევს ფრთხილად,
ყველუ სიძნელეს უძლებს,
თვით ღრუბლის მხუთავ ფთილას.

ბოლოს იმარჯვებს რწმენა,
აღამს ყინულში არქობს,
აქ იგრიხებუ წნელად
მომავალი ღუ ანმყო.

გუხუბლიხი

გუხუბლიხი თუ არის რამე –
უხიყვბრულოდ ცხოვრებუ არის,
როცა არ გძინავს არც დღე, არც ღამე,
სცუმრისთვის აღარ ქრიალებს კარი.

გუხუბლიხი რამე თუ არის,
მას უწოდებენ ეულად ყოუნას,

როცა აღარ გნამს მზისა და მთვარის,
საჭიჭუნად სხეულს თუ უთმობ ყორანს.

გაუხადლისი რა არის კიდევ?!
შენი ცოლები თუ არ ჩანს კვალი,
თუ დროზე აღრე ჩაგიცვლა კიბე,
თუ ამ ქვეყნისა შემოგრჩა ვალი.

რე მოვეხერხოთ

საფიქრალია ყველახთვის, ჩვენთვის -
რა მოვეხერხოთ კაცის ბუნებას,
სიკეთის თეხლს თუ ვერაღებერ თვლის,
ზოგჯერ კი ითრევეს ბილნი ცდუნებუც.

რა მოვეხერხოთ ბუნებას კაცის,
სხვის ნაკლს რომ სეღავს, თავისაზ - ვერა,
მოცრფიულეუ სხვა მიწის, სხვა ცის,
საკუთარი კი ჩაუქრო კერა?

რა მოვეხერხოთ, რა მოვეხერხოთ
ახეთი კაცის გულსა და რწმენას?!

ნოსტალგია

საღლაზ ეხო ურიცხვი ბავშვით,
რომ თამაშობდნენ საბავშვო თამაშს,
საღლაზ თევზი, საღლაზ შაშვი,
უხვად მოვიხმართ თოფსა და წამალს.

საღლაზ ლახცი, საღლაზ ლელო,
ან „გრძელი ჭორი“, ან „მრგვალი ვირი“?!
მანქანებში ზის დღეს საქართველო -
უცნაური რამ შეგვეყრიხ ქირი.

„ღივიდი“, ყავა, მადონა, სტინგი...
საღლაზ ჩვენი ნაღდი ქართული?!
ყოველ უცხოურს დავეუთმეთ რინგი,
აი, რითი ვართ ახლა ვართულნი.

მურიანი ცრუპენსელა

ცრუობდა დილითაც,
ცრუობდა საღამოს,
ღამითაც ცრუობდა - სიზმარში,
აგებდა ცყულის
უსაზღვრო საბუღოს,
უქირდა სიმშვიდე სხვის ღარში.

შორს შური და ჩახურება

ჩახურებული კაცის არ მესმის,
თავად არახდროს ჩავსაფრებივარ,
ვერ ვიხუდგმულემ მკაცრი ზღერისით,
ვერც გალიაში ჩავსვამ ფრთებიანს.

ჩახურებულის ბოროტ ლოგიკას
ელფერი გაჭკრავს უღვთო დაღაჯის,
ჩემი თაობის „ბოლო მოჰიკანს“
ცნანთ არ მომერგო „უცხო ხალხით“.

ჩახურებულს კი – თუნდაც მომკალით,
აღვილს ვერ მივცემ გულის არეში,
გამიფერმკრთალდა სიბლი მომავლის,
დაღაჯისა და შურის თარეშით.

ლოცვად ვუცოვებ ყველა ახლოდმყოფს,
რომ არ შეგშურდეთ კაცის ალაღის,
ღმერთს შეევედრეთ ისე გაცოცხლოთ
არ ჩახურდეთ არსად არავის.

მეპოზრე

რუსეთი „თავის“ სისხლხორცეულ
„მუსიკას“ უკრავს,
ღღედღღღ ითვლის, ზნეობრიობს
ზცომურ ქობინს,
მღვრიე თვალებით, ნერწყვისყლაპვით
ღაჭყურებს რუკას,
ცხნთ ზკანკალებს, სურვილი ჰკლავს
მსოფლიოს ფლობის.

ვლადიკავკაზი თუ გულისხმობს
კავკასიის ფლობას,
თუ ვლადიმირი ჰყრობას გვამცნობს
მსოფლიო ნიშნით,
ვლადიგოსცოკის თუ ვიღაცას
ზბოღებს ნღომა,
მაშინ რუსეთი მართლაც ზრის
მეკობრის ჭიშის.

მრთი კმცნა

მარცის მზესავით მაცღურობ,
ფიქრობ, რომ სიბლი მეღებზ,
ღა გზკვირღები რაღ უფრო,
ეჭვები მიძლიერღებზ:

სხვაზე აჩერებ არჩევანს,
ათბობ აგვისტოს მზესხვით,
თუ ვერ გიგულე კვლავ ჩემად,
გზა გამოგნახო მე სხვით.

ვეღარ ვენდობი იმედებს,
(თავთ მიღევს ყინვის ბალიში),
არ იშლი?! – გამოიმეცე
ერთი კოცნა და გამიშვი.

გულნატკენის გულისტკივილი

ღაგვიანებუ სჩვეოდა
პაემანსეც და საქმეშიც,
იერთ ჰგავდა ფეოდალს,
ურცხვად მიცქერდა სახეში.

ვნანობდი – „ჩემი არ ესმის“,
გული განვრილდა ეჭვებით,
ბოლოს კი თითზე აღერხით
სულ სხვამ მომბრავო ბეჭედი.

საბუბი

დიდიდანვე განუწყვეტლივ წვიმდა,
ახეთ დღეს კი სოულად თვლიან უქმედ,
რა ხანია მოვლიან მშვიდ ღარს,
წინ სომ გარჯის გზაფხული უღევთ.

ქალებს საქმეს ვინ მოაკლებს, აბა?!
და ბავშვებიც სომ სკოლებში სხედან,
კაცები კი დაეძებენ საბუბს,
რომ მარანში გაიქარვონ სევდა.

მიხომ ვანოს ვაღუბოხა რიხით,
„გაღმო, კაცო, გაშიინჭე ღვინო,
ისეთია ჭან-ლონეში მიდის,
მიუქარავს „რქანითელს“ და „პინოს“.

ვაღუბოხილს ყური მოჰკრა ნიკომ,
ნერწყვისელაპვით აცმაცუნებს ცუჩებს,
ჩემად წახვლას რომ ცდილობდა თითქოს,
ცოლის მქაზე სმა მოესმა უცებ.

ჩავისკდეთო ეგ მუცლები, ოხრებს,
„განყდეს თქვენი სინსილა და ჭიში.
იმერეთში ბალ-ბოსცნები მოხნეს,
თქვენ კი, ვხედავ, არ გაქვთ ღმერთის შიში.“

ამ ამინდში, ვით ვაქეთოთ სჯემე?!
თქვეს და მარჯვედ შემოუსხდნენ სუფრას,
ფრთხილად ხლიან მომცრო ქვევრის სარქველს
და მარანში სუნი დადგა სულ სხვა.

არ მოაკლეს ბუხარს შეშა რცხილის,
სცომევენ კი ემხი მიხოს ღვინის,
მალე ყველას შეუნითლდა ცხვირი,
ვით ჩინური ვარდის კვირცი ღვივის.

წვიმიანში ვინ გაბეღავს მოხვნას?!
სოველ მინახ ვერა გუობს ბარიც,
აიშლნენ იმ იმედით, რომ სვალ,
დაუღგებთ სამუშაო ღერი.

✧ ✧ ✧

ქალღალი სჯებლღღღში,
ელის ქემზარიც შემოქმედს,
არც კალამი კარგ ღღღში,
თვალს ვერ უსწორებს შემომხედს.

არაღღ უკვე აზვავღღ,
თუკი რამ სხღღღ თაროღ,
ბევრისთვის წერა - ამჯამღღ,
შემოსავლის წყაროღ.

ერ არსებობს გარღვეული ყაიმი

არ მინახავს კაცი ქიდილს
ნაგებობისთვის ინყებდეს.
ღარიბი და გაცხანჭული,
უბეს ვერცხლით ივსებდეს.

ძნელი წარმოსადგენია,
და არც გაშიგონია,
თუ სიმძაფრით რა ედრება,
სულის კაკუფონიას.

ვიცი ეშხურ გოლგოთაზე,
ქრისტე როგორ აწამეს,
ჭვარს გაუკრეს ყვირებით,
სულისთქმა არ აცულებს.

ჩვენი ყოფა ბრძოლა არის,
ბრძოლა ბევრი ცვაიბით,
ცხოვრებაში არ არსებობს
გარღვეული ყაიმი.

განუყოფელიძე

სადაც არის სინათლე,
იქ ყოველთვის ჩრდილია,
ქვცოც იქა გროვდება,
სადაც ბევრი უქვილია.

საიდუმლო ბევრისთვის,
მიუწვდომი ხილია,
ვინაიდან სინდისის,
განუყრელი წილია.

არ ყოფილა, სიხარულს,
თან არ ახდეს წუხილი:
დილას მოხდევს საღამო
ელვას კიდევ ქუხილი.

ვერ მოხწყდება გარდახულს,
ვერც ანამო, ვერც ანონსი,
ისე როგორც კარცოფილს
საქო კოლორადოსი.

ბიჭო, სულ დაგეპყრებ

თუ შარშანდელ თოვლივით,
ისევ გაუჩინარდი,
რბულ მინდა მოვლილი
ბული - ვარდით, ჩინარით?

ნუ გეკნებო იმედი,
ჩუმი, ნაზი, ცრფობისა,
კოცნის, თუნდც „იმ ერთის“,
და ბავშვური ნღობისა.

ღვიღღა, ზღარ მსურს,
მოუთმენლად გელოდე,
მოვითოკავ ზმავ სულს,
გამბრჭვების ლელომდე.

უღარ ჩამქრები

ღამთრობელი ღიმილი შენი,
მიზიდვს, როგორც ცკბილი „ხვანჭკარა“,
ცანის ნარნარი - ო, როგორ გშვენის,
ღრო კი უღმობლად მიჭქრის ჩქარჩქარა.

ვაი, თუ ვეღარ მოვხსნრო ნების,
ცრფობის გამხელა, ზელვარება,

ღვებორიბლებ უბურო გემით,
ცრემლები მახრჩობს უწყვეტ ღვებრებად.

ვნაცრობ, ღიმილი შემომხანათო,
ქარმაც მოჭიმოს სველი ბურები,
ღა გეუიცები, რომ მე არახდროს,
რომ აღარახდროს აღარ ჩავქრები.

✽ ✽ ✽

რომ წახვედი - წვიმა ცრიღა,
ეშხით აღარ მათბობ,
რახ მოველი მღღაღ ციღან?
შენთან ყოუნახ ვნაცრობ.

მივქლომივარ ახლა ბუხარს,
ხელში ღვინის ღოქით,
გულმონყულე, ხათნო თუ ხარ,
არ მღვარებ ჩოქვით.

ნუ იღარღებ, არ ღვებერღი,
კვლავ ანგელოხს გუღრი,
შენთანა ვარ აღავერღი,
გამოცულე ხათრით.

მხიბლავს შენი მისვრა-მოსვრა,
მკერდი შენი ჰატარა,
ახე მძიმედ რატომ ოხრავ,
ღაგიშავე განა რა?

მიყვარს შენთან ახლოს ყოფნა,
შენთან ცკბილი ბახსი,
არ იფიქრო ველცვი კოცნას,
მტანჭავს გრძობა ხალასი.

ვიცი მალე გაიღარებ,
მომხსნი გულის ბორკილებს
და ჩემს სულსაც ჩაიბარებ,
არ მიმანდობ ორპირებს.

მერე ვნახოთ, ვინ ვინ არის,
ვინ ცოცხლობს, ვინ ხუნდება,
ოღონდ ვნახო პირმცინარი,
ნაცვრავც ამისრულდება.

გორი-თბილისის გზაზე

კარგად არ მახსოვს მე ის დღე,
(ხლხადგენია შორიდან),
დილა-სიხამზე მანქანით,
როცა გზველი გორიდან.

გაპრიბლებულ ახფულცზე,
მანქანა ქროდა ქარივით,
ჰაფარა შეღმართს გაღბვცდი,
გზა გაიქიმა ლარივით.

ღა ხოცრება ვიხილე:
შორს, ჰორიზონზე, გზის ბოლოს,
მზე წითელ ფერად აენტო
მარადქებობის სიმბოლო.

მგრაბ მე მოხდა უეცრად,
თვალის ორ, თუ სამ ხამხამში,
ბადროს - ზომებით უზომოს,
ლარი გზა ელო ხახამში.

ღა კარგად ვიცი არ იყო,
არც სიზმარი, არც მირაჟი,
ხადლაც შორს გზა შედიოდა,
გავბრვბრებულ გვირაბში.

თანატოლს

სავარძელი გაქვს თბილი და დიდი,
(რომ არ გქონიათ გვარში),
როცა გვსოცავდა ღუმენი ულიდი,
სად ბრძანდებოდი მაშინ?

ახლა უფროსობ, სმურობ ახლა,
ლითონს აქლერებ სმუში,
ცყვიბ გვცელავდა დაღმა და აღმა,
სად დაიმალე მაშინ?

საღლატ ზემოდან დაბყურებ მშვიდი,
მხარს აღარ მაძლევ სენაში,
როცა ჩვენს შორის ცყდებოდა სიდი,
სად „კბიფობდი“ მაშინ?

ვეღარ გებულობ ჩემს ნათქვამს უკვე,
ბრალს მდებ მომხვედურთა კელაში?!
და როცა სისხლით გვივსებდნენ უბეს,
სად დაგვეკარგე მაშინ?

ბევრმა მშობელმა ჩაიცვა თალსი,
ბევრი ჩაიხრჩო ზღვაში,
გაღმოდლიოდა ქუბერთი სალსი,
თავს სად უშველე მაშინ?

შეგვადი და ურცხვად გეჭირა თბვი,
„ავცდითო ხაღლაც გზაში,“
დახაჭიჭენად რომ დაგვაცხრა ყვავი,
ხად გაიძურნე მაშინ?

აღარ მინდისხარ, მორჩა, გათავდა,
ნუ მეჩხირები თვალებში,
როცა სოხუმი სულსა დაუფვდა,
შენ „დაგვეთესე“ მაშინ.

ნიკორწმინდა

კობკი ვნახე ვიფელის,
მაღალი და ერთი ფერის,
მის გარშემო, ზეიმისას,
ბევრი სვამს და ბევრი მღერის.

სუინქის ვნახე პირამიდა,
გამოთლილი ფილა ქვიდა,
ფულიანი ცურისცები,
ახვევიან ყველა მხრიდან.

ნიკორწმინდის ქვა რომ ცვდება,
ვინც არ უგლის, ის ხომ სცდება?!

არც მსმელები, არც ცურისცი -
სიდიადით ზეცხს სწვდება.

რჩევა ქმარმიტოვებულს

კი, ქალბუფონო, მე მჭერა თქვენი,
როგორც საკუთარ თავის,
ქმარი თუ ვცოვებთ – ცულიბ ძღვენი,
როგორც ჩხუვილი ყუბვის.

მუგრაბ არუვის ცოვებთ უგნებელს,
სწყეველით, ნუნუნებთ, ჩივით,
ვინ ღუვიბრუნებთ ღუსაბრუნებელს,
ან ვინ მოგურთმევეთ ცივით?

როლი ვუფხებთ – რუც ვუგუბჩინი?
მერელუ ვსლურთუვეთ ფიქრებს,
თუ ვუგეცულებთ ღუ სსეუ არჩიბ,
თქვენც ვუეცულოთ იქნებ?!

უქუქი სორუგუ ბიორბი სუუქუქის როლუბი
„...ბღღნიგრიბ ის, ვიხუც სუბუბღღოსთუვის
უბგერს გული“...

სუუკუბეზე ფილმი ვნუხე – ვიყუვი ბუვეში,
ღუ უკვე, მერე, ვსუბრობღი სსეუ ცონით, სსეუ სმით,
უკუკი ჩანღუ ქანღუკებუღ პიცულო ქეუბი,
სოლო ვიორვი ჩემში ჩარჩუ სორუგუს სუხით.

დიდი თვლებით, უღრეკ ნებით, მძლავრი მარტვენით,
მჭექარე სმით რომ თავსხარს სცემდა ურჭულო
მომხვლურს,

მაგრამ ღაღაღმა არ არგუნა შანსი არჩევნის,
მაჰს მიეკედლა მუთბქებში ნებივრად მორთხმულს.

მერე გიორგის გავეცხნი მრავალი წივნით,
აკაკიც ვნახე ოცელოდ და ოილიპოსად,
მათი ცრაგიზმი, უბელობა მკერდს მინგრევს მიბჭნით,
უსამართლობა, ასე მკაცრი, ოი, იყო ხად?!

მე ვერც კახცელის სურათს ვგუობ სააკაძისას,
ჩემს ოცნებაში სხვას ველოდი - ზღბად აკაკის,
როცა გიორგის ნაღვანს ვადრი მეუფურ კატისას,
თვლებნინ მიღვას ბრვე სორავას გმირი - ახლაც კი.

ცრემლი აღინა ხან ოსმალებს, ხანაც სპარსელებს,
მამულისათვის თავგანწირვას თესდა ბუნებით,
საუბარშიც კი, თუ სორავას ვინმე ახსენებს,
მე, წარმოღვენით სააკაძეს ვესაღბუნები.

ის არნახული შემართებით ქედლა მომავალს,
იმელი ჰქონდა უღაღაღო ხმლის და იორღის,
სააკაძეთი მე ვისხენებ ღიად სორავას,
სორავაში კი მუღამ ვხედავ მეღვარ გიორგის.

გაზაფხული მახარებს

მე გაზაფხული მახარებს
ნუშის უმანკო ყვავილით,
ბუჩქებში ია-ენძელით,
მთაში მდინარის ბღავილით.

მე გაზაფხული მაბრუებს
მინის სუნით და სურნელით,
აფეთქებული ციფებით,
გაღვიძებული კუნელით.

მე გაზაფხული მაკაჟებს
წელში მახსორებს ხარივით,
ფილცვები ღამის დაღმისკდეს,
გხუნთქავ მკერდღლიერ ხარივით.

მე გაზაფხული მავინყებს
შარშანდელ ღარდს და გახაჭირს,
ვებრძვი სმაღამოღებული,
საკუთარსა და სხვათა ჭირს.

მე გაზაფხული მაღაღებს
პირველი მერცხლის სიმღერით
და კვლავ იელვებს იმედი,
არ ღავიჩოქებ სიბერით.

უნინარეს ყოვლისა

(გალაკტიონის ცნობილი

სიტყვების მისჯღვით)

თუ კი კაცის ნათქვამს ვერა გებულობ,
არა გესმის მისი შრომა-ყოფისა.
ოჟლხა ღერი და ხანაცვლოს ვერ ღებულობ...
განათლებუ, უნინარეს ყოვლისა!

თუ იღბალი არ გამოგყვებ ქიპიდან,
თუ უიქრი გკლავს ყოუნა-არაყოუნისა,
გამოგიყვანს ჩახერგილი ჩიხიდან,
განათლებუ, უნინარეს ყოვლისა!

შემთხვევით რომ ელიჯაში მოხვდები
და გრცხვენებ თავის გამოყოფისა,
ჟონს ვერ გახვალ ჩაცმულობის მოღებით...
განათლებუ, უნინარეს ყოვლისა!

სამშობლოს რომ გახაჭირი ზღვიუ,
გაილიუ განძი დანუჯოვრისა,
რახ გვიშველის უვიცი და ბაქია?! -
განათლებუ, უნინარეს ყოვლისა.

ნაკბლული

მთის ნაკბლული ყიჟინით,
ლოკავს ქარაფს და ქიუხებს,
იქ თუ ბობოქრობს გიჟივით,
ბარში გვპირდება სიუხვეს.

მე ნაკბლულის ვინაზე,
ძალა დიდი და უშრეცი,
მიილცვის ბარის მინაძღვე
მდინარის მცირე უჭრელი.

სირცხვილი მას, ვინც
სიყმარულს მალავს

ბაღის ბოლოს ყვავის ცურუა ნუში,
ბელურები ჩალიჩობენ სნულში,
მე კი სევლა გამჩენია გულში...
პაემანზე არ მოხვედი გუშინ.

მეგობრებმა - გულმძიმედ რომ მნახეს,
შემეკითხნენ, თუ ვინ „მიგებს მახეს“.
ვერ ვუჩვენებ მათ მორუბლულ სახეს,
ვერ ვახსენებ შენ სანუკვარ სახელს.

აზრი არ აქვს უქმად ავლა-ჩავლას,
(უფრო ძვირად აფასებენ ჩაღას),
თუ არ ვინღა, ვინ დაგუჯანს ძაღას,
სირცხვილი მას, ვინც სიყვარულს მღაღას.

„...საში, საში,
ზედ ლაშაში...“

ცყელების ქამას რა აზრი აქვს,
თუ არ მოგჭრა კბილები,
შვილთაშვილს თუ არ ნაწრულობ,
რისთვის ვინღა შვილები.

საშის საქმეც ასე არის,
„ზედ ლაშაშს“ რომ ვეძახით,
უნღა დაღვა არყის ბოთლი,
მაგიღაზე მეწაღის.

ჰო და, ჩემო მეგობარო,
აზრი თუ აქვს ცხოვრებას,
წინაპრების დაწაფოვრის,
არ გამოგრაჩეს ცხონება.

გაიგე უიქრები

მას შემდეგ უკვე ათეული
წლები გავიდა,
ვისი ხარ, ხალ ხარ, ეს კითხვები
დღესაც მანუხებს,
რომ იყოს შანსი წამოვიწყო
ცრფობა თავიდან,
არ ვისურვებდი სხვა სიყვარულს
და არც სხვა წუთებს.

არ ვიცი გესმის, თუ არ გესმის
ჩემი ძახილი,
ან იქნებ არც ღირს გახსენება
ამბების ძველის,
მე ღმერთის ნებით დახატვობი
შემხვდა „სხვა ხილი“,
საკვირველი - გული მაინც შენ ნახვას ელის.

მოლოდინიც ხომ იმედია,
ახეუ მგონი
და შენზე უიქრი მიმაცილებს
კიდეს სამხარის,
თუმცა ჭერ კიდევ სახიცოცხლო
არ შრებუ ფონი,
შენი სახეებ ჩემს გულში, სხვაგან ხალ არის?

შენ გამოძახილს კვლავ ვნაწრობ და
კვლავ ველოდები,
საკმარისია ახლა ჩემთვის
მცირე შეკრთომაც,
და როცა გულზე დამაყრიან
მინახს გოდებით,
მუსლებზე დადექ, სანთლით ხელში
და თქვი შენდობა.

მეკატეხე

მხედველობა დამაკლდა,
ვეღარ ვარჩევ სახეებს,
უკვე ბევრი მემდურის
(ვერ ვახსენებ სახელებს).

სუყველურს გამოთქვამენ:
„აღარ გვესალმებო,
მაგრად გამოვლანძღვლით,
იყოს ჩვენი ნებო“.

რომ არ ამითვალწუნონ,
რომ არ ჩამსვან გულში,
განურჩევლად სუყველას
თავს ძირს ვუსრი ქუჩაში.

ფოტო

პირველი

პირველ სურათს ჩვენ არ ვიღებთ,
ჩვენი მონდომებით,
უფროსების დაბეჭდვით ვართ
ძალითა და ნებით.

ხან შიშვლები ეკოცრიხლებთ,
ხან ვზივართ, ხან ვღებვართ,
გაოცებულ გამოსვლით,
ნეტავ ვისა ვგებვართ?

ზოგს თოჭინა ჩაუბღუჭავს
მასში ელის შველას,
ზოგსაც თოფი მოუმართავს,
ემუქრება ყველას.

ხშირად პირქვე დახსობილნი
თავს ძლივსღა ვწევთ ზევით,
ხუნთქვა გვიჭირს, ვიჭიფხებით,
გაჭირვების ძლევეთ.

უზნაზიის აღმზრუნველი
ფოტოგრაფი „გვხიბლავს“,
როცა „გარშოკს“ მოგვიმბრჭყვებს,
ანდა კიდევ შიბაქს.

თვალს ვუძვრებთ რაღაც უცხოს,
კბილებს ვაჭერთ ენას,
მოუთმენლად ველოდებით
„ჩიცის გაზოფრენას“.

საშუალო...

სურათების მძლავრი ბუმი
სწორედ ახლა იწყება:
ბავა, ბული, კლახი, სკოლა -
ათასჯური უწყება.

კომკავშირი, პროფკავშირი,
სოცშეჭიბრი, პარტიზ,
ცურიზმი და მონკავშირი,
ფრაქციზ თუ ქარტიზ;

სამი ოთხზე, ცხრა თორმეცზე,
მანდატი თუ პასპორტი,

პირადობის მონშობა და
ხელოვნება თუ სპორტი.

საპატრიო დაფები თუ
სტენდი გამოფენების,
სახეგობრწყინებულები
საზეიმო ჩვენებით.

ექსკურსიზ, ლაშქრობები,
პლაჟი ზღვისპირეთიზ,
პეისაჟი მომხიბვლელი,
ამერ-იმერეთიზ.

საბანაო კოსტუმებში,
მონადირის „აბჭარში“,
„ყამირზე“ თუ გადახნულში,
ქორწილებში და ჭარში.

ორი თითით „რქების დაღვმაც“
ჩვეულებრივ რამ არის,
ზურგს უკან კი ცაძრებიზ
დავითის და თამარის.

სხვის კოსტუმში, სხვის ჰალსტუხით
(ახეც ხდება ხანდახან),
ზოგჯერ მარცო ვიჭეიძებით,
ზოგჯერ სხვებთან მხარდამხარ.

არჩევანს კი რა გამოლევს,
„აქ არ უნდა, იქ უნდა“,
მოვრიხლე ჩანჩქერებთან
ანდა ღათვის ფიცულთან.

კარნავალის საბოსელში
ღამულული „სიფთით“,
მზის სხივებით გარუჭულნი
მკათათვის თუ თიბათვის.

ფანერისგან ჰეიზაჟის
(პალმებით თუ ნავებით)
ოვლისებრ ნახვრეცებში
გამოჩრილი თბვებით.

ყანწით ხელში, მოკუქუნე
ბცა-ბცა თვალებით,
ბევრ სურათში ფხიზლები ვართ,
შიგადაშიგ მთვრალებიც.

ქორწინების სასახლეში,
ოქროს მრგვალი ბეჭდებით
და ბედნიერ მომზავალში
წუთითაც არ ვეჭვდებით.

ნოსტალგიზ თუ მოგვანვა,
გარდახული ქამისა,
აღბომს ვფურცლავთ, გვაზინყდებ
საფიქრალი სვალისა.

სურათები, სურათები,
შავ-თეთრი და ფერადი,
ექვსი ცხრაზე და უზომოდ
ახეულის ჭერადი.

სურათებში იხსებ
ახლი ჩვენი ყოფისა,
გვიკვირს თესლი რაცომ არ გართ
უკვლავი ნაყოფისა.

ბოლო...

დრო გადის და სურათების
ბუმი სწრაფად ნელდება,

გვემხატვებ ნოქები,
თავზე „ყანა“ თხელდება.

ბოლო სურათს ვერ ვნახულვით
ჩარჩოში ჩახული,
შერჩეულ-გადიდებული
მუქად რაცხუნახული.

რალა დარჩა პირველიდან,
თითქმის აღარაფერი,
სხვა ზუანსი, სხვა ცხვირპირი,
სხვა ემხი და სხვა ფერი.

ისტორიას უერთდება,
სათქმელი და უთქმელი,
ერთხდერთი – თვალთამზერა
მინც რჩება უცვლელი.

გზაზე

ჩუმბთელეთს გავცდი მზიანს,
გზაზე მღვარებს ვკიდე თვალი,
ნაცნობების უგრძეს სიას,
შეემბუცა ერთი ქალიც.

არ დამცოვა თავთან მარცოდ,
გზაც დამოკლდა ხსე გრძელი,
მხთან ყოუნახ დღესაც ვნაჯრობ,
მის დანახვას კვლავაც ველი.

✧ ✧ ✧

ახე იქნებ,
ახე არის,
ახე ყოფილ:
სამოთხისაკენ მიმავალი
გზა არის ერთი...
თუ სიკეთისთვის
თავს სწირავდი
დღემდე – შობილან,
კარს გავიღებენ სამოთხეში
ნებართვით ღმერთის.

მოსაწვევი ბარათი

თუ არავის არ ღებულობ,
თუ სარ პატიოსანი,
არახდროს თუ არ ჭაღათობ,
თუკი გიყვარს მგოსანი,
თუ არ იღწვი სავინებლად,
თუ გყავს ღახუიციანი,
თუ მამულის სადიდებლად
ვისროლიხ იხარი,
გაჭირვებულს თუკი მხარში,
ღადგომიხარ ძმახავით,
თუ არა გყავს ვინმე გვარში,
ვინც კაცს ჰყიდის თხახავით,
თუკი გესმის მეურმისა,
გხიბლავს მამლის ყივილი,
თუ ცკივილი ეულისა
არის შენი ცკივილიც,
წინაპრების საულავებზე
ეკული თუ არ ხარობს,
თუ თვალუნვდენ სახნავებზე
შენი შრომა ბალახობს,
ყველახათვის თუ გხურს შვება
(კალთახავსეს ბარაქით):
სამოთხისა წინ ღავსვლება
მოსაწვევი ბარათი.

რამდენიმე პასუხი
რამდენიმე შეკითხვას

რად ღვებდექ გზას ეკლიანს,
რად ვინვალე ან რა მსჭიდო?
ვინ რას ბჭობს ან რას ელიან
კარგად ჩანს გუნვლილ გზიდან.

შევისწავლე თოფი რისთვის,
ჭოსხაც რაჯომ ვთლიდი სმალად?
იმიჯომ, რომ მამულისთვის,
ბრძოლის ცოდნას ვთვლიდი ვალად.

რად შევდექი ბენვის ხიდზე,
რად ღვებობღვ ახე მთა-მთა?
სიკვდილისთვის (მცრების ჭინზე)
თვალის გახწორება მწაღდა.

გზას რად ვაღდექ - რიყის ქვების?
(ჭირთათმენა ვაჟკაცს მოსაგს!)
მხოლოდ მაშინ ვხუნთქავ შევებით,
სიძნელეებს ვლახავ როცა.

უკვლავება რაჯომ მნებავს?
(გულისცემის სმურს ენდეთ),
შვილიშვილებს ღმერთთან სლებს,
რომ არახდროს გაუძნელდეთ.

რბ ღრმ ღელბა

ღღეს სოცრებულ გვეჩვენებუ,
კაცი თუ კაცობს,
ქალი თუ ქალობს ჩვენ ზღვიქვამთ
როგორც ოცნებას,
თუ ვაქვაცნი ვართ, შევავუხსოთ
რბ უფრო უხსობს:
უხსრო ცრემლი, ლაქლაქი თუ
ნაღლი ცხოვრებუ?!
ღღეს, ისე როგორც არახსოღეს,
კაცურკაცობას,
ქალურქალობას გვეუჭებუ
მამული ჩვენი,
ჩვენ, ჩვენს მინაზე ღაღამკვიღროთ
ნათელსახობუ,
ჩვენ უნღა გავხღეთ ჰატრონები
ახლის თუ ძველის.
ღღეს სიყვარული მოგვეღებუ
სახიყვარულოღ,
მავრამ გვამხნევებს ზღღგენიღლი
ზარის რეკვები,
იმეღი გაჩნღბუ სანუკეპარი,
სახისხარულოღ,
ღაზრღებინ სამომავლოღ
ზღღეთს ლეკვები.

ვარ თუ არა ბელნიერი

გახაქცევად არახოდეს
არ მქონია ხაქმე,
არ მომხდარა - არ მახსოვდეს
თუ კი შევცდი ხაღმე.

„დიდი უული“ არ მქონია,
სხვისი არა მშურდა,
ვინც მისურვებ აგონია,
ღავეუბრუნე ხურდა.

არ მჩვევია ფერის შეცვლა -
ფერებს ვუქებ ყვავილს,
ჩემი მეოფნის, არ მათცებს
ღღეგრძელობა ყვავის.

პურმარილხუც არ ვიკლებდი,
ხშირად მისვამს ყანწით,
კარცოფილის თოხნაშიხუც
გამძრობია ქანცი.

სამშობლო მაქვს მშვენიერი,
ვეტრფი მის მთახ, მის ველს,
ვარ თუ არა ბელნიერი? -
ვეკითხები მკითხველს.

ყაყაჩო

პოეტთა და ხელოვნთა
მუზა იყო ყოველთვის,
შავ-წითელი ნაზი ბაფთა
კვლავ შექებებს მოელის.

მოუხატავს მინდორ-ველი
საოცარი ფერებით,
დიდ-ქაჯარას მორცხვად ელის
მწვანე ყელის ღერებით.

არ დაჰბერო, ცივო ქარო,
იყავ ფრთხილი, მომრიდე...
შემოდგომით გაქრება, რომ
გაქსაფხულზე მოვიდეს.

✧ ✧ ✧

წვიმის შემდეგ ცაში ღველით,
მოიჭიმა ცისარცყელა,
საბუნაოდ ზღვაში შედის,
სხვებზე მეტად ვისაუც სცხელა.

სიცოცხლე

ეჩალიჩობთ, ვიბრძვით, სშირად ვკამათობთ,
დინჯად ირწევა ყოფის კარეცა,
არად მივიჩნევთ თითქოს სხვა მნათობს
მთვარე ვიგულეთ ცრფობის პლანეცად.

საუკუნენი უღმობლად გარბის,
ვიღაცა ვვითვლის სიცოცხლის წუთებს,
ღანაკლისს ვხვდებით იღუმელ ღარდით
თან მივიყოლებთ ბევრ რამეს უთქმელს.

უხვად შევირგეთ ცკბილი და თბილი,
ზოგიც ვიგემეთ მხამნარევ თახით,
გამყობთ - შეგვრჩა სიბრძნეთა კბილი...
მანც არ ვიცით სიცოცხლის ფხსი.

სვანური კოშკი

მე კოშკი მომწონს მხოლოდ სვანური,
მის სიდიადეს დღედღამ ვფიცავ,
ძვრები თუ მოხდა კოლოსალური,
ის ვერ წაგვართვა ღველუმბა და მინამ.

გონს აღუღებებს სვანური კოშკი,
ფესვით ძლიერი მიელცვის ზეცას...

ღმერთო მძლავრო, ამ განძს ნუ მოშლი,
ნუ ნაზაფარებ სავსიან ზენარს.

სვანურო კოშკო, დიდებუ შენდუ,
შენ რომ არ მქონდუ, ვინაჟრებ მეცს რახს!?
ქართველთა ჭიშის მამაჟ დუ დედაჟ -
სადიდებელი მრავალჭერ მეთქვას.

კოშკი ვერ მსიბლავს - სვანურის გარდა...
საუკუნეებს ინახავს რამდენს!
ღვეფინები იხდ დუ ვარდად,
ოღონდ ის იღვეს მინიღან ცაშდე.

✧ ✧ ✧

მარცოხელობის მთრგუნუვი ჯვირთი,
გვიუფერულებს ყოფას დუ რწმენას,
შეგვბოროცმენებს ვით სომალდს ჯვირთი,
თითქოს გვაკლდებუ მწერბუც დუ სმენბუც.

ღმერთმა გვაშოროს მარცოხელობა -
საჯანჭველიჟ, აბუ, რა არის?!
აღარც სმა გწვდებუ ლერწმის ლეროდან,
ვერც ძველებურად გვაჯკობბს სახარი.

მინიალსურები

(შესვედრაზე მშობლიურ თელავში)

ღრო ცყვიზხავით მიჰქრის,
რახხც თვალნთლივ ვხედვ,
ბევრი მანუხებს ფიქრი,
ნაწილს სიფრთხილით ვბედვ:
მე ჩემი წილი გარჯა,
არ მოვხკელი მამულს,
არვის ვუქნევი სანჯალს,
ჩემ გზას მოვდევი გაბბულს.
გზადგზა ვკრეფდი იებს,
არც ეკლბარდი მაკლდ,
უიმედოს დ მშიერს,
კუნწილებდი კალთას.
ზოგმა ღამივო მახე,
ბევრმაც გამითბო გული,
ვეფრთხილდებოდი სხელს,
ვერ მყიდულობდნენ ფულით.
სიცყვას ვეძებდი მართალს,
კაცს ვაღმერთებდი კეთილს,
ავ სუქმესა დ ზვთებლს,
ვემიჭნებოდი კელლით.
თუ რამ გამაჩნდა კარგი,
ვეზიარებდი ყველას,

მხრებდაცვირთული ბარგით,
არავის ვთხოვდი შველას.
ნაბიჭ და ნაბიჭ, ახე,
გზას მივიკვლევდი ბრძოლით,
გამომიცილია სავსე,
ყანწები რქის თუ ბროლის..
მრიცხველი ჭერაც ბრუნავს,
ითვლის წამებს და წუთებს,
განცდილით სავსე ურნავს
სიზმრად ვუცქერდი წუხელ -
ჰორიზონცხ თითქოს ახლავ,
ელფერი დაჭკრავს ბინდის,
გულზე სიმძიმე მახლავს,
გზა ფინიშისკენ მიდის.
ჩემი სიცოცხლის რაში,
სამანისაკენ მიჰქრის,
ბზარმა იმძლავრა ხმაში,
იზრლებო ყოფნის ნისრი.
მზე მიმალულა სადღაც,
მთვარეც აღარ ჩანს ბადრი,
ჩრდილი აღარ აქვს სავანს,
ბნელ კადრს სცვლის ბნელი კადრი...
სიზმარს სიცხადე ინოვს,
ქაში კვარით ინვის,
თუმცა ფეხებს კვლავაც მითბობს
მაღლი თელავის მიწის.

რბ გვეამაყებუ,
რბ გვჭირს...

„რბაბ ივი სინთლე,
რბსაცა ბსლავს ბნელია?!“
(შოთა)

სათყვებნებელს რბ გამოლევის
ჩვენს ქვეყანაში -
სისხლით გაკვებულს, ოულით მორწყულს,
სანთლით დულოცვილს,
ამდენ ყბყბჩოს ვერ იპოვით
ვერც ერთ ყბნაში,
ვერც ღვინოს არწყვჭ ჭამებით თუ
ყბნით გამოცლილს.

გვჭერა, რომ ზეცა ბრვისა ბქვს
ბსე ღამაზი,
ციხარცყელაბც სომ სულ სხვბგვბრბდ
ბლიქმის ჩვენში,
ვის ბქვს ყინწვისი, ბლბვერდი,
სამცხე, ბრბაზი
დბ ისტორიბ ჩბკირული
ვბრბიის კლდეში.

სვეტიცხოველი გააჩნია
რომელ ქვეყანას,
ან „ცხელი გული ახვენია“
სხვა რამ ცაძარში?!
მკერდზე მჭილს ვიკრავთ, სულ მივცირით
ოდენ ძველ ხანას,
მოყმეს ვნაჯრულობთ, ვინც გვაჯარებს
კელაგუც მხარეაშლილთ.

ჩრდილივით დაგვდეგს აბზიცი,
ერთურთთა შესლა,
დაღარულია მინა ჩვენი
„ევროსის“ კვლით,
სურვილი არ გვაქვს, ვერ ვახერხებთ
ერთ ბუბჯალ შეკვრას,
საღღერძელოში გვჭერა მხოლოდ
ერთობის ძალის.

✽ ✽ ✽

მაშინ გაიგო ვახახიმ,
მას რომ აქვს დიდი ყისმითი,
როცა მოიგო ათახი,
სხვებს შესვლათ ვის რვა, ვის ათი.

ქართული ბიჭი

ნაცვრის ხალხი გუბნობს ცვიპირად მოლზე,
მსოფლიოს ბავშვებს, რომ შეკრიბეს ბანაკში ერთად...
რას ინაცვრებთო, შეეკითხნენ – გვითხარით მოკლედ,
არ დაგვიმზღოთ, პირნათელი იყავით ღმერთთან.

რუსი დაპყრებს აჭრელებულ მსოფლიო რუკას,
თავისი ქვეყნის საზღვრებს ნაცვრობს სამხრეთ
პოლუსთან,
ჩინელმა ბრინჯის მოხაველი ისურვა უხვად
და ციმბირის ცვის სივრცეების ნაცვრამ მონუსხა.

გონი აებნა მკვირცხლთვალება ბიჭუნას სომეხს,
რა მიიკუთვნოს მრავალთავან, ხალხ თავისად?!
ამერიკელი საბაღოებს ნაცვრულობს ყოველს,
ცვინს იჭყლეცავს და ნაცვრავც გულის ხილრმით
გაისმა.

ქართველმა ბიჭმა ცაბს ახელა ცვრიანი თვალით,
ნაცვრის პირჭვარი ამოქარავ, გახელა სივრცეს:
„ღმერთო, ჩემს მამულს ნუ მოაკლავს სიკეთეს
სვალის,
დავითის მახვილს,

ერეკლეს ფურს,

ილიას სიბრძნეს“.

ოთხმოცი რაზ, რვაჭერ ბთიზ,
 თუმცა შორსა ვერ „ორჭერ ორიღან“,
 გული კვლავ მწველი ცეცხლით ანთიზ,
 სული ბობოქრობს, როგორც კორიღა.

„როგორა ხარო“ – უკითხავთ სშირად,
 ახევე სშირად ვახსუხაბ – „კარგად“,
 ჭერ არ მივსულვარ სამზნის პირას,
 ჭერ არ ღვუშვებ სიცოცხლის ფარღას.

მოლოცვებისთვის გულწრფელად გმადლობთ...
 ორიოდ სიცყვით სათქმელსაც ვბეღავ:
 ჭერ ვერ ღვცოვებ ჩემ კუთვნილ მადლობს,
 რომელიც ღმერთმა მიბოძა ბეღად.

იველი

ქაში მენვიბ ძნელი,
მიჭირს ხედვა და ხუნთქვა,
მჭერა - ბიჭური ვნების
წლები ყოფილხ სულ სხვა.

ქმუნვამ დაკარგა ზხრი,
ზმღვრეულია ფონი,
ახლა წუნუნი არ ღირს,
იმელს მოვეუხმობ, მგონი...

.

ღღესუც იმედით ვცოცხლობ,
მზიან პორიზონცს ვხედუვ,
ხაღღაუც მიმოზა მორცხვობს,
შრიბლიც მესმის ხეთა.

სისხლმა შეავსო ძარღვი,
მერცხლის ჭიკჭიკი მესმის,
მწაშს ყველაფერი ძაღმბიძს,
კვლავ კვირცს ვაიტანს თესლი.

სწამდეს იმედის ძაღის
უცოდინარს და მცოდნეს,
იმელს ვინც უქო კვბლი,
ის ბრძენი კაცი ცხონდეს.

უაგინლობა

ქარი სხეულს ფუტრავს,
ღარი ავღარს ებრძვის,
ცანთ აქრეოლებს პანცას,
მინახ ეკვრის ძეძვი.

ცულს მოელის ყველზე,
თავშესაფარს ეძებს.
საღლატ ელვებ ელვებს,
ძილი უფრთხის მეძნეს.

ცახ გაუჩნდა ბზარი,
წვიმა ავსებს ღარებს,
კვლავ თარეშობს ქარი,
აქრიალებს კარებს.

✧ ✧ ✧

კოშკი მინახავს კლდეზე ბრვე სახის,
მცირე ზომების, კოლოხალურიც,
გამოვიცყდებით, ენდეთ ჩემს ძახილს,
მე კოშკი მსიბლავს მხოლოდ სვანური.

თამაზ-რევიზორი

კახეთის სოფელს ეწვია ერთხელ
დედაქალაქის მაღალი ჩინი,
ღამსვლურთ უქებდა შრომას და ელფერს,
თავს იწონებდა ცოდნით და ცვინით.

საგვარგულებით ჩაიცკებს გული,
თაკარბ მზისგან უქირღათ სუნთქვა,
აწონ-ღაწონეს მარცივიც, რთულიც,
საღამო-ხანს კი მიუსხდნენ სუფრას.

ღუნწრელი ღვიცვეს წესი,
სცუმარს ზრგუნეს თამაღის როლი,
და იხიც, როგორ უძლევი ზევისი,
სუფრას უძლოდ ვით ღმერთის ცოლი.

ის საღღეგრძელოს იწყებდა სხვისი
ბრძნული სიცყეებით თუ სხარცი ლექსით,
ნათქვამში ზრბ ერიბ მისი...
უსმენდნენ ურჩად, ძალით თუ ნებხით:

ღიდმა შექსპირმა ღაწერბ ახე,
ღა მოიყვანდა ორიოდ კუპლეცს,
ღიდრო გვასწავლის, კაცს ნაბეგვ-ნაცემს
კეთილი სიცყევა გუთბობს უბეს.

მეცნიერი კი მოხვალს იღებს
სიბერეშიო - ვოლტერმა ბრძანა,
შეღვერის შექმნის ისრულებს იმელს,
კანცის თქმით - ის, ვინც ოფელს გახსცემს ღვარად.

უცხო გვარების მოსმენამ როცა
დიდი ფილმს შეავსო თმენის,
როცა გაღასწვდა ბახსა და მოცარტს,
როცა მოუხმო მარქსსა და ლენინს,

ველარ გაუძღეს ორატორს ღიღხანს,
მოუხმეს ღრუბლებს, ღურთეს სეცყვა:
„ღაკვდეთ პუცივი და იქნებ გვითხრობთ
თქვენი ნაფიქრი, თუნდ ერთი სიყვავა“.

მრთგული

ერთგული კაცი სავანძურიბ,
მტკიცე ძმობის და იმელის ბურჭი,
შური და ბოღმა არა სწყურიბ,
თუნდ იყოს ბრმა და თუ ვინღაც მუნჭი.

ერთგული მუღამ საძებნელიბ...
ვერ ეგუებუ ჩვეულ მონახახს,
იქ ვერ იპოვნი - საღაც ბნელიბ,
საღაც ანათებს, იქ თუ მონახავ.

მსუბუქი კაცის ამბიციებს მიწას

ნებივრობაში აღუწრდიანთ ლაღად, ფერებით,
სწავლა და შრომა მისთვის არის უცხო რამ ხილი.
სხვეები არიან (ახე ფიქრობს) აბღალ-შცერები,
მას კი თვით ღმერთმა, უბღლესმა - უხმო ძახილით.

თავი უჭირავს სხვებზე მაღლა, სხვებზე ქკვიანად,
ღათქმული სიცყვის შესრულება არაფრად უღირს,
ღვარძლით, ღაცინვით, ქედმღლობით და ექკვიანად
უცქერის ყველას - ქაბუკს, მოხუცს, მღიდარს და უბირს.

ზიხლით აღიქვამს ღარიგებებს, შენიშვნას, რჩევას,
ღიზიანღებთ თუ უსხენე კითხვა და წერა,
ქილიკ-სისინით იხსენიებს აღამს და ევას,
ოცნებაში კი თავზე გვირგვინს „იმშვენებს“ ფერადს.

ნათხოვარ ნივთებს უაწროდ ჰყრის საღლაც, სარღაფში,
სესხად აღებულ ფულსაც უკან აღარ აბრუნებს,
ქერ სახიკეთო ვერა შექმნა აღმართ-ღაღმართში,
ცილისწამება, ბილწსიცყვობა ხიბლავს, აცღუნებს.

თავად რაიმეს როღი გასცემს, სხვისგან კი ითხოვს,
ყოველ უმსგავსს და არაკაცურს აღიდებს, იცავს,
უაწრო სიცილს შეჩვეულა შობიდან, თითქოს...
ახეთი კაცი (ნათქვამია) ამბიციებს მიწას.

ვიცი და არ ვიცი

კაცის გულს კვებავს გულთბილი სიცყვებ,
მშობელი არის შვილების ფარი,
ვიცი, არ ინდობს არავინ სხვის ცევებს,
არ ვიცი, ხალ აქვს სამყაროს ზღვარი.

ხლარ მრავლდება კაცი და კვიცი,
ქართველთა მოღვა ბენჯზე ჰკილია,
მინის გაქვლენთვა ოფლ-სისხლით - **ვიცი**,
არ ვიცი, მამულს რაჯომ ჰკილიან.

ბევრი ეჩვევა ლაქუცს და ქიცინს,
ზოგხუც არამი ხარჯო სწალია,
„მადლს ქვაზე სდებენ“ ხარწმუნოდ - **ვიცი**,
არ ვიცი, ზუგს რაჯომ სჩალიან.

გზები გავლიე მრწამსით და ფიცით,
მონაგარი მეუვის ამის თავლებულ,
აისი როლის მენჯია - **ვიცი**,
არ ვიცი, როლის დამიღაბდება.

კიდევ ერთხელ გეოგლიურ ქალაქში

გამარჯვების დღეს, ათახცხრახხ ორმოცდახუთში,
ჩემი სახელი ამოვცვიფრე ნაღესზე კედლის,
ყოველ ნახვასზე ზარი რეკდა ბობოქარ გულში...
ძალას მმაცვებდა ის ნაჩიჩქნი მრავალი წელი.

გადაუღესავთ, ველარ ვნახე ბავშვობის კვალი,
თვალეებს ვუცეცებ, ვერ ვპოულობ იმ ქაბითა მონძეს,
მაჭისცემა კი ძალას მმაცვებს იმეღად სვალის,
ჩემი ბავშვობის და ბიჭობის მუხლმოყრით მლოცველს.

სახაფლაოზე ვინახულე საძვალე გენის,
სანთლის ფარფუცმა ამიღულა ძარღვებში სისხლი,
კახურ შოთ-ღავაშს დავანვეთე ნაჟური მცვენის -
აქ სამახსოვრო განისვენებს ჩემიც და სხვისიც.

მოვინახულე ნაბიჭ-ნაბიჭ მთელი თელავი,
შემომეგება „ნაღიკვარი“, „ზუზუმბო“, „კავთა“,
მავრამ ბავშვობის ძმაკაცები ვნახე ვერავინ...
სანუთრო სამკვდრო-სახიცოცხლო ბაღეებს სღართავს.

მოვინაკლისე „სიმფორა“, „კლუკი“, „პეიზ“,
აღარც „თოხანა“, არც „მეხინკლე“ და აღარც საბბ,
„ლახცის ბიჭები“ ძველებურად აღარ მღერიან,
ველარ ვპოულობ, დამეკარგენ, წახულან საღღაც.

განახლებული ცენტრიც ვნახე - იხარბ თვალმა,
„ახალმა ბაღმა“ გამახსენა შუჯალოს წლები,
ფრთხილი ხალაში შემეგება ორმა თუ სამმა,
ხაღაჯ შორიდან შემომესმა ხაკლასო სმებიც.

მერე ჰჳერი შეცორცმანდა სმაურიოთ კრდემლის,
შავი ღრუბლები შეესიზ ცივის მთის კალთას,
სეკდამ შემიპრო, გული დამწყდა, მომადვა ცრემლი...
ღუნგრევიოთ ჩემი სკოლა, მეორე ვაჟოთ.

მრავალცხანჭული მიწა ქართული

ვერ იცანს სული სივრცეს ჩაკეცილს,
ხატაზ გაჰგლეჭს მბოჭავ არცხაგებს,
არც გული არის რაღაჯ მაკეცი
და გაღარჩენის ეძებს ზოთას სერსს.

ჳაში ღამღვარზ ბნელი და მკატრი,
ღამდიმებულა უღელი ყოფის,
ვინც რაინღიზ, ვინც არის კაცი,
სელთ უნდა ეპყრას მშვილდი და თოფი.

იმედით ვცოცხლობთ მალალი ღმერთის...
და ვინც ილიზს მოღვრებზს იცავს,
სჭეროდეს - ხაჯად შემოგვრჩა ერთი -
მრავალცხანჭული ქართული მიწა.

გმორღები თუ გმორღება

იყო ყინვა, სიბნელე და შიმშილი,
ომის ექო ქუსღა ყველას კარებთან,
ყურში ჩაბრჩა ქერივთა ნივილ-კივილი...
ბელად მერგო მძიმე უღლის ცხრება.

ბავშვობა სომ მინც ზრის ბავშვობა,
ვახერხებლი თამაშხაც და სიცილხაც,
ვესწრუოდი ვაზრღხს და კაცობხს,
ვნაწრულობდი შემძღებოღ „სიცყვის თქმა“.

მას შემღევ კი წლების გულამ იზრა,
თქვენს წინაშე ღვღვებოღი ვიდრე მე,
უხვად მერგო ცკივილი და იზრა,
თუმცა სიცკბოც და სიამეც ვიგემე.

ჩემს ბავშვობას ახლა ვხელავ სხვა თვალით,
როღი მინღა ვაი-ვიში, გოღება?!
კითხვა მცანჭავს, მსურს ვიცოღე მართაღი,
ვერ ვგებულობ - ვმორღები თუ მმორღება.

სანატრელი სიჭაბუკე

გზას ღებვდექი ყოფის კარნახით,
წელი ოთხმოცი წელში გავმართე,
ვხედავ გოგონას – მოლის ნარნარით,
მკერდით მოაპობს ზღმართ-ღაღმართებს.

ცხანდ ზღვისსე, მზის ელვარებზე,
სანთლით ნაბერნი გრძელი ფეხებით,
ოქროსთმიანი, ცისფერთვალემა...
სურვილმა მომკლა ხელით შეხების.

ფიქრმა ჩაიცვა ქარის საშობი...
ფრანცი მერცხლების მესმის ჭიკჭიკი,
თითქოს შემიღეს კარი საშობის,
კვირცები ღბსკლბ თეთრი თივთიკით.

ისრულ მესროლა მხერა ირიბი,
მიძინებულმა განძმა იფეთქა,
მონუსხულივით ვუცქერ იმ ფიქრით,
რომ ყოფნა მხურღა მხოლოდ იმ ერთთან.

გული როდი მუქეს ერთობ ზეზლო...
სიცყვა ღამჭირღა, სიცყვა ნუგეშის,
გთხოვ, ღამაბრუნო, ღმერთო მღაზლო,
თუნდაც ერთი ღლით სიჭაბუკეში.

ქურციზანი

ქურციზანული, შუოთით სავსე ყოფისა სწამლბ,
ქურციზანულით, არსაშურიტ, იცხოვრბ წესით,
მზალ წრეებში შამპანიურს ფაქიზად სვამლბ...
ახეთი ჰქონლბ თანყოლილი გენი ღბ ფესვი.

მეცვლებოდბ სუცვლებსტან - ვისტანბც სურლბ,
კბინეცებში ღროს უტობლნენ, ჰბციგბ სცემლნენ,
უბრბვ რბმეს ბვლებლნენ - ურტულესს ტუნლბც,
ზოგქერ ბნლობლნენ ქვეენისბ ღბ სბკუტბრ სვე-ბელს.

მბმკბცების შინბგბნი სბმყბროს მცობლნე,
ბლერსით, ბღვენით, ცრუ შექებით ყელბმღე სბვსე,
ღბბცბრებლბ სბიღუმლო ბმბებს ღბ ცნობებს,
მბღე ჩინოსნების სბრეცლიღბ სბრეცელბმღე.

გეზბვლნენ, წვრტინლნენ, ბსწბვლილნენ სრიკებს ბტბსგვბრს,
უსვბდ უსლილნენ გბსბმრქელოდ ბქრო-ვერცხლს, ფულსბც,
ეფერებობლნენ - სბიღუმლო ვინბლო ბრსბდ სტქვბს,
ის კი უბღები ჰინ-სიხბრბით ბვსებლბ ფუტბს.

მრბვბლ შევერცხლილს, ყოვლისმემბღეს გბუტბო ბვლები,
ბევრს შებხსენბ სიქბბუკის ჰინი ღბ ვნებბ,
ტბმბმღებოდბ, ნებვივრობლბ, ცკბებობლბ ქებით,
ნბბრბს ცხოვრებით გბცბნქული ებებლბ შევებბს.

დუ როცუ სცუდუ გუხცდენოდუ ზკრძულუ სუზებს,
მუვანთუ რისხვუ თუვს დუხცყდუ, როგორც ლეშს სუზუი...
უმცყუნუ ზლლომ, ბედისნერამ დუ ბოლო გუზუზე,
ყუღბი ცრუურით ზციღებდუ ორი, თუ სუმი.

ზმუ ქვეყნისუ ძლიერნი დუ სუქეთმმურთველნი,
სსვუთუ თვულთუგუნ დუფურულად, თუმცუ კი ნებით,
სიბნელის ფურქვემ მიდიოდნენ უცხო სუხელით
დუ იზრდებოდუ იმ სუფლუგუზე ყვუვილთუ მთები.

მომეცით კულუ

გუზუკრიციკეთ,
მიმითითეთ,
მომეცით რჩევუ,
ძმუკუცობის დუ
მეგობრობის,
ნუ გერიღებუთ.
თქვენით თუ შევძლებ
მოვიშორო
უცხო რამ ჩვევუ,
თქვენით თუ შევძლებ
მივუღწიო
ულევ დიღებუხ.

სული გაგერქვებული

(კომუნისტური რეჟიმის მსხვერპლს)

უბლიდნენ ლოცვას, უბლიდნენ ქეიფს,
უტევდნენ მიჭრით, უტევდნენ გაშლით,
ნომენკლატურის დაგეგმილ ზეიმს,
რომ არ სვდებოდა მქუხარე ცაშით.

შეურაცხევებს და დასნაშებს ცილი,
აზრს უკაფავდნენ სმლითა და ცულით,
არ იშურებდნენ ღვარძლსა და ქილიკს,
ოღონდ ჩაეკლათ მებრძოლი სული.

ძალას სმარობდნენ, აიძულებდნენ
ყველაფრის აღქმას ვარდის ფერებში,
სუნთქვას უბლიდნენ, ყოფას ურევდნენ,
თუ მიდიოდა მოძმის ქელეხში.

ვერც პიონერთა ყელახბამს წითელს
ვერ შეაჩვია ამაყი სული,
ვერ აზიარეს ლენინის მითებს,
ვერ მოისყიდეს არაში უულით.

გაღბუკეცვებს ყოველი კარი,
სული ეკებდა სხვა ყოფას, სხვა გზას,

ჭებრთ აცვეს, როცა დაუდგა ჭებრი
იღეისხთვის მოკლულის ხაულავს.

ცყვიბ უდუღდბ თოფის ლულაში,
როცა დაუდგა რიგი დბ ჭერი,
თხვი აბოყო უღვთო გულავში,
რადგან დამარხა მოკლული მცერი.

შემოაჯარეს ციხის ხაკნები,
გუჯიხლეს წინაპრის კერა,
სიცოცხლე განვლო წამებ-წამებით,
უკვირდბთ - ღმერთის რაჯომბ სჭერა.

ბოლოს უფულმა არკუნა ბინა...
არ გუჯოლა მავან ზნენაშლილს.
სხეული მინამ მიიღო თბილად,
სულმა აღვილი ჰპოვა ზეცაში.

სიმართლე

სშირად ვკითხულობთ უმთავრესი ნეცავ რა არი,
ნეცავ რა არის ის მთავარი, რაც ჩვენ ზნეს მართავს?!.
არც ხავარძელი, არც ბიზნესი, არც რამ ჭავარი...
მთავარი არის არ ცრუობდე, ამბობდე მართალს.

პირადობის მონობა

„...გაუმარტოს იმ კაცს, რომელსაც
საკუთარ ქალაქში არ სჭირდება
პირადობის მონობა“.

(ჩემი საღვთგონებელიდან)

ლბლი რიცხით ვიცხოვრე და უცნობ ფინალს მოველი,
არ მიჭირდა ძმობის ხილის მცკიცე ბურჭით მონყობა.
კარს მიღებდა, პატივის მცემდა დიდ-პატივარა, ყოველი,
თან არახდროს ვაფარებდი პირადობის მონობას.

ყველას ვცნობდი, ყველა მცნობდა, შიში არც რის მქონია,
გამართული დავდიოდი, დიმილს არვის ვაკლებდი,
ერთნაირად ვცემდი პატივის მომცროსა და გოლიათს,
სხვაზე მეცად თუ არ ვჩანდი, არც ვიყავი ნაკლები.

წლები მიდის... მომემატა ნოქი და ქალარა,
შემომაკლდნენ ნაცნობები, გაქრნენ თანაზიარნიც,
მომენაცრა მისაღმებუ, მეგობრული ნალარა,
ორჭერ ასი თულა მიცნობს, გული მცკივუ იარით.

მიჭირს ქუჩის გაღაკვეთა, მშუშხავს მწარე ნაღველი,
კაცზე მეტი მანქანაა ამ მწარეს თუ იმ მწარეს,
არ ვყოფილვარ მე ამდენი „უცხო მარკის“ მწახველი,
დაჭერიან და არვინ ფიქრობს უკლოს ავცოს სიჩქარეს.

მჭეროდა და ახლაც მჭერა, კაცობის და ძმობისა,
იმელს ვუხმობ, ვუხმობ ძალას, ვივრძნობ შვებას ამით თუ.
ახლა მუდამ თან ვაფარებ საბუთს პირადობისას,
გზაზე რომ რამ დამემართოს, ვერვინ მიცნოს... ვაი თუ!

სარჩევნი

1. მესამე გზა -----	3
2. მიყვარს ლექსი -----	4
3. ვის მიემართო -----	4
4. ჩვენია, ჩვენი -----	5
5. გელი -----	6
6. რატომ -----	7
7. მთვარე -----	8
8. ბედთან თამაში -----	8
9. მწამს, რომ -----	10
10. ერთი სიტყვა -----	11
11. „კრასნი კოლას“ დუქანში -----	12
12. გული არ ბერდება -----	13
13. მადლობა უფალს -----	14
14. უსიყვარულოდ სიცოცხლე არ ღირს... -----	15
15. ერთი და ერთადერთი -----	16
16. უთქვამთ თურმე -----	16
17. ჩემო თელავო -----	17
18. პოლარიზაცია -----	17
19. ვიღაცას ჩვენთვის არ სურს სიკეთე -----	18
20. დავიძინე, გავიღვიძე -----	18
21. არის დრო და წუთი -----	19
22. ეული -----	19
23. მუდმივი ორთაბრძოლა -----	20
24. ზამთრის ჩანახატი -----	20
25. ჩემო თელაველებო -----	21
26. ანგარიშსწორების ახალი მეთოდი -----	22
27. ჰორიზონტზეა შიღს-ი -----	23
28. მოყმე შობილა მრავალი -----	23
29. პომპეზურობას, უვიცობას -----	23
30. სასურველი განცდა -----	24
31. ნატურის მორევში -----	25
32. ზოგს არქაული -----	25
33. საახალწლო ჩანახატი -----	26
34. თანამედროვე თბილისელის ნატურა -----	26
35. რას იტყვის გოგო მეზობლის -----	27

36. ნაბიჯ-ნაბიჯ -----	28
37. მამის ხსოვნას -----	29
38. წუთისოფელი ასეა -----	30
39. ემიგრანტის დაბრუნება -----	33
40. სიზმარი -----	34
41. ცვარნამი -----	35
42. ხსოვნა წარსულის -----	36
43. მხოლოდ სიმართლე -----	37
44. ჩანახატი -----	38
45. უკანასკნელი თხოვნა -----	38
46. არ დამიძალო -----	39
47. ვნება სიჭაბუკის -----	40
48. ვის უნახავს -----	40
49. რაც კარგები ვართ -----	41
50. სხვას ნუ შემაღრი -----	42
51. მზეო გამოანათე -----	42
52. ატომი -----	43
53. არაგვო -----	44
54. სხვას ვამჩნევთ -----	45
55. ბუ -----	46
56. მართლა ასეა? -----	46
57. კოსმოსი -----	47
58. ტყეში -----	48
59. ზამთარი -----	49
60. მაღლობა -----	50
61. ჯერ კიდევ -----	51
62. კოსმოპოლიტი -----	52
63. ქალი -----	53
64. მთასვლელი -----	54
65. გაუსაძლისი -----	54
66. რა მოეუხერხოთ -----	55
67. ნოსტალგია -----	56
68. შურიანი ცრუპენტელა -----	56
69. შორს შური და ჩასაფრება -----	57
70. მეკობრე -----	58
71. ერთი კოცნა -----	58
72. გულნატკენის გულისტკივილი -----	59

73. საბაბი -----	60
74. ქალღმერთი საქალღმერთში -----	61
75. არ არსებობს გარდუვალი ყაიმი -----	62
76. განუყოფელობა -----	63
77. ბიჭო, სად დამეკარგე -----	64
78. აღარ ჩავქრები -----	64
79. რომ წახვედი წვიმა ცრიდა -----	65
80. მზიბლავს შენი მიხვრა-მოხვრა -----	66
81. გორი-თბილისის გზაზე -----	67
82. თანატოლს -----	68
83. ნიკორწმინდა -----	69
84. რჩევა ქმარმიტოვებულს -----	70
85. აკაკი ხორავა სააკაძის როლში -----	70
86. გაზაფხული მახარებს -----	72
87. უწინარეს ყოვლისა -----	73
88. ნაკადული -----	74
89. სირცხვილი მას, ვინც სიყვარულს მალავს -----	74
90. ხაში, ხაში, ზედ ლავაში -----	75
91. მძიმე ფიქრები -----	76
92. მაპატიეთ -----	77
93. ფოტო -----	78
94. გზაზე -----	84
95. ასე იქნება -----	84
96. მოსაწვევი ბარათი -----	85
97. რამდენიმე პასუხი რამდენიმე შეკითხვას -----	86
98. რა დრო დადგა -----	87
99. ვარ თუ არა ბედნიერი -----	88
100. ყაყაჩო -----	89
101. * * * (წვიმის შემდეგ) -----	89
102. სიცოცხლე -----	90
103. სვანური კოშკი -----	90
104. * * * (მარტოხელობის მთრგუნავი ტვირთი) -----	91
105. მინიალსარება -----	92
106. რა გვეამაყება, რა გვჭირს -----	94
107. * * * (მაშინ გაიგო ვასასიმ) -----	95
108. ქართველი ბიჭი -----	96
109. 80 -----	97

110. იმედი -----	98
111. უამინდობა -----	99
112. * * * (კოშკი მინახავს კლდეზე ბრგე სახის) -----	99
113. თამადა-რევიზორი -----	100
114. ერთგული -----	101
115. მსუბუქი კაცი ამძიმებს მიწას -----	102
116. ვიცი და არ ვიცი -----	103
117. კიდევ ერთხელ მშობლიურ ქალაქში -----	104
118. მრავალტანჯული მიწა ქართული -----	105
119. ვშორდები თუ მშორდება -----	106
120. სანატრელი სიჭაბუკე -----	107
121. კურტიზანი -----	108
122. მომეცით ძალა -----	109
123. სული გამარჯვებული -----	110
124. სიმართლე -----	111
125. პირადობის მოწმობა -----	112